

مجله حسابداری سلامت، سال دهم، شماره اول، پیاپی ۲۵، بهار و تابستان ۱۴۰۰، صص ۱۶۶-۱۳۷.

محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل دانشجوی در رشته-مقاطع غیربالینی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس با استفاده از روش بهایابی بر مبنای فعالیت

دکتر محمد نمازی^۱ و سحر زارع^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۱/۱۰

تاریخ اصلاح نهایی: ۱۳۹۹/۱۰/۰۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲

چکیده

مقدمه: محاسبه هزینه خدمات ارائه‌شده در بخش سلامت، اساس استقرار نظام بودجه‌بندی عملیاتی و تعیین تعرفه‌های واقعی است. با توجه به اهمیت نظام آموزش در بخش سلامت و لزوم محاسبه بهای تمام‌شده آن، هدف اصلی این مقاله، محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل در رشته‌های غیربالینی بخش سلامت در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس به روش بهایابی بر مبنای فعالیت است.

روش پژوهش: جامعه آماری پژوهش شامل رشته-مقاطع غیربالینی در ۹ دانشکده مستقر در شهر شیراز و ۵ دانشکده سایر شهرستان‌های استان فارس بود. اطلاعات مورد نیاز از نرم‌افزارهای حسابداری تعهدی، حقوق و دستمزد و معاونت آموزشی به نام «سما»، دانشکده‌ها نظیر جایگاه دقیق افراد و واحدهای موظف استادان، فهرست حق‌الزحمه‌های پرداخت‌شده و مصاحبه گردآوری شد.

یافته‌ها: در رشته‌های غیربالینی، رابطه بهای تمام‌شده تحصیل دانشجوی در واحدهای درسی عملی با بهای تمام‌شده تحصیل دانشجوی در واحدهای درسی نظری مثبت و معنی‌دار بود. بهای تمام‌شده تحصیل در مقاطع تحصیلی مختلف نیز تفاوت معنی‌داری داشت؛ به نحوی که مقطع کاردانی با مبلغ حدود ۴۸۹ میلیون ریال کمترین و دکتری تخصصی با مبلغ حدود ۳۶۳۶ میلیون ریال بیشترین میزان از نظر میانگین بهای تمام‌شده بود. بهای تمام‌شده تحصیل در دانشکده‌های مختلف نیز تفاوت معنی‌داری داشت. دانشکده‌های علوم و فناوری‌های نوین پزشکی، داروسازی و پزشکی به ترتیب، بیشترین میزان بهای تمام‌شده تحصیل دانشجوی را داشت؛ افزون بر این با توجه به سهم آموزش (حدود ۵۳٪) از کل بهای تمام‌شده، لزوم توجه مسئولان به آموزش به منظور کم کردن بهای تمام‌شده تحصیل دانشجوی مشخص شد.

نتیجه‌گیری: مسئولان باید تمرکز خود را بر کنترل و کاهش بهای تمام‌شده آموزش به‌عنوان اصلی‌ترین جزء بهای تمام‌شده تحصیل قرار دهند. بنابراین، هنگام مقایسه بهای تمام‌شده رشته-مقاطع مختلف و نیز برای تخصیص بودجه به دانشکده‌ها باید به عواملی نظیر تعداد واحدهای درسی عملی و نظری، مقطع و دانشکده توجه داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: بهایابی بر مبنای فعالیت، حسابداری بخش سلامت، رشته‌های غیربالینی.

۱. استاد ممتاز، گروه حسابداری، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران (نویسنده مسئول؛ رایانامه: mnamazi@rose.shirazu.ac.ir؛ دورنگار: ۰۷۱-۳۶۴۶۰۵۲۰).

۲. دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران (رایانامه: dr.saharzare.2003@gmail.com).

مقدمه

راهبردی نیز سودمند است (۱۰). از این رو، به دلیل تأثیر معنی دار آن بر بهبود عملکرد، شمار سازمان‌هایی که به اجرای روش بهیایی روی می‌آورند، رو به افزایش است (۱۱). کریشان نیز نشان داد که روش بهیایی بر مبنای فعالیت به وسیله محاسبه صحیح هزینه تحصیل هر دانشجو و شناسایی فعالیت‌های فاقد ارزش افزوده، به مؤسسات آموزشی کمک می‌کند تا عملکرد خود را بهبود بخشند. این روش بهیایی می‌تواند به عنوان ابزاری قوی برای حل مشکلات مدیریت دانشگاه‌ها در امور آموزشی به کار برده شود (۱۲).

با توجه به مطالب بالا و با در نظر گرفتن اهمیت نظام آموزش در بخش سلامت و لزوم محاسبه بهای تمام شده، هدف پژوهش این است که الگوی بهیایی بر مبنای فعالیت را در رشته‌های غیربالینی بخش سلامت طراحی کند. سعی شده است، با مطالعه پژوهش‌های پیشین و مصاحبه با صاحب نظران در ستاد دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس و دانشکده‌های آن، الگوی بهیایی بر مبنای فعالیت برای رشته‌های غیربالینی مناسب با ساختار دانشکده‌های وزارت بهداشت طراحی شود. اهمیت این پژوهش در این است که اطلاعات علمی مناسبی درباره بهای تمام شده خدمات آموزشی، برای کمک به تصمیم‌گیری و اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی ارائه می‌دهد. نوآوری آن، در نظر گرفتن همه دانشکده‌های زیرمجموعه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس در رشته‌های غیربالینی در محاسبات است. این امر موجب شده است که بهای تدریس استادان مهمان از سایر دانشکده‌ها نیز در

بخش سلامت در جهان تحت فشار زیادی در زمینه کنترل هزینه‌ها، کنترل بودجه و بهبود خدمات خود قرار دارد. از این رو، در پاسخ به محدودیت‌های مزمن مالی از ابزارهای حسابداری مدیریت و نظام بهیایی استفاده می‌کند (۱ و ۲). در دهه اخیر حسابداری مدیریت به عنوان ابزار اساسی برای پیگیری کارایی و کنترل هزینه‌ها، در بخش سلامت نیز اهمیت یافته است (۳) و کنترل اثربخش منابع و فعالیت‌ها، به عنوان مسئله‌ای مهم، مورد توجه ارکان راهبری هر سازمان قرار گرفته است (۴). مسئولان دانشگاه‌ها نیز به اهمیت حسابداری مدیریت برای اداره دانشگاه‌ها پی برده‌اند و به دلیل کاهش منابع مالی موجود، نیاز روزافزون به داشتن نظام حسابداری بهای تمام شده را احساس کرده‌اند (۵). بنابراین، موضوع بهای تمام شده تحصیل دانشجو و واحد درسی، چه در پژوهش و چه در عمل، بسیار مورد توجه است (۶).

در پژوهش‌های زیادی به این حقیقت اشاره شده است که باید برای دسترسی به اطلاعات دقیق و کامل مورد نیاز در تصمیم‌گیری، از روش بهیایی بر مبنای فعالیت استفاده کرد (۷ و ۸). این روش بهیایی روابط علی ایجاد هزینه‌ها و فعالیت‌های لازم برای تولید محصول یا خدمتی را مشخص می‌کند که برای سازمان ارزش اقتصادی ایجاد می‌کند. در این روش به جای یک محرک هزینه، محرک‌های اصلی و مؤثر فعالیت‌ها تعیین می‌شود (۹). روش بهیایی بر مبنای فعالیت برای سطوح بودجه‌بندی، تصمیم‌گیری مالی و تصمیم‌گیری

۱۵). همچنین، از آنجا که محصول واحدهای خدماتی فیزیکی نیست، تخصیص هزینه در این واحدها مشکل تر است و در نتیجه انتخاب روش محاسبه بهای تمام شده در واحدهای خدماتی نسبت به سایر واحدها اهمیت بیشتری دارد (۱۶).

روش بهایابی بر مبنای فعالیت شامل محاسبه هزینه‌های هر فعالیت بر اساس منابعی است که برای انجام آن فعالیت به کار می‌رود و تخصیص این هزینه‌ها از منابع به اهداف هزینه از قبیل خدمات آموزشی، بر اساس مبنای تخصیص مناسب است (۱۷ و ۱۸). استفاده از این روش برای محاسبه بهای تمام شده دانشجو در سازمان‌های آموزشی، در مقایسه با روش هزینه‌یابی سنتی، منجر به تخصیص صحیح‌تر هزینه‌ها می‌شود (۱۶). نتایج پژوهش‌های انجام شده در زمینه بهایابی در دانشگاه‌ها نشان‌دهنده کاربرد روش بهایابی بر مبنای فعالیت و مزایای آن برای دانشگاه‌هاست (۱۹). روش بهایابی بر مبنای فعالیت، روابط علی ایجاد هزینه‌ها و فعالیت‌های لازم برای تولید محصول یا خدمتی را مشخص می‌کند که برای سازمان ارزش اقتصادی ایجاد می‌کند. این روش، همه عوامل اصلی و مؤثر فعالیت‌ها را تعیین می‌کند، مراکز هزینه مربوط به هر عامل فعالیت را مشخص می‌کند، نرخ‌های مربوط به هزینه‌ها را پیدا می‌کند و نرخ‌ها را بر اساس منابعی، جذب محصول می‌کند که برای ایجاد محصول یا خدمت استفاده شده است. نمودار شماره ۱ این روابط را نشان می‌دهد (۹). این روش به مدیران دانشگاهی امکان درک عوامل تأثیرگذار بر بهای تمام شده تحصیل دانشجو را فراهم می‌کند که در فرایند تصمیم‌گیری مدیران حائز اهمیت

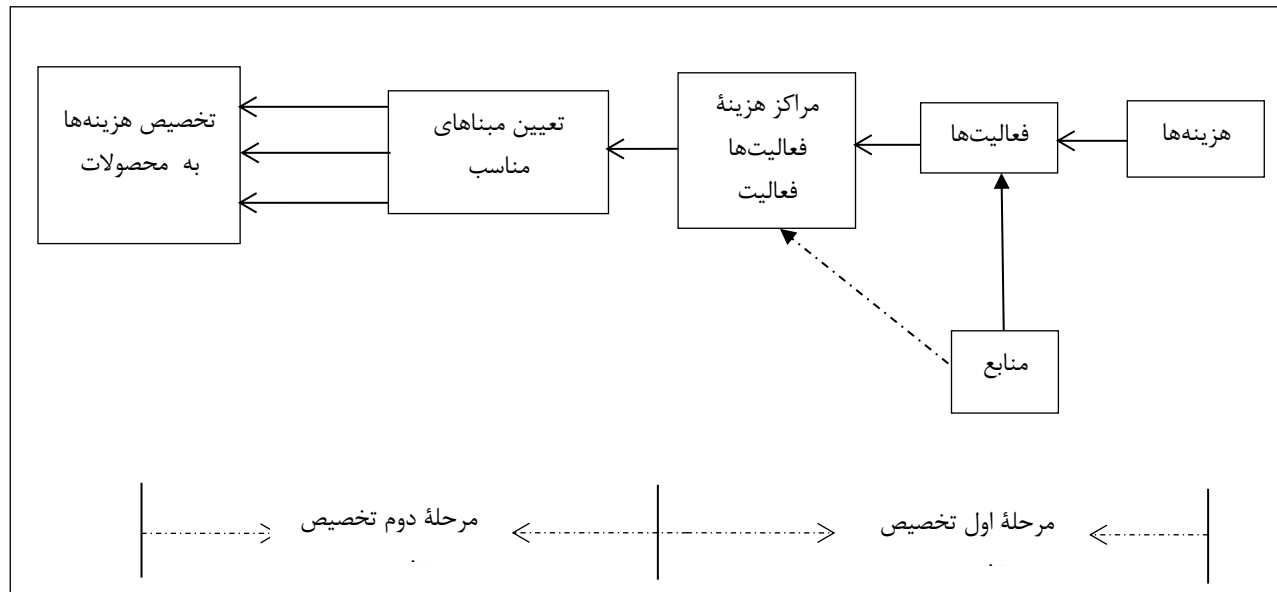
محاسبات لحاظ شود؛ افزون بر این با در نظر گرفتن هزینه‌های انجام شده در ستاد دانشگاه و تعیین دقیق جایگاه افراد سعی شده است، بهای تمام شده تحصیل به طور دقیق محاسبه شود.

در ادامه، ابتدا مبانی نظری و پیشینه پژوهش بیان می‌شود و سپس فرضیه‌ها مطرح می‌شود؛ پس از آن، در قسمت روش پژوهش الگوی محاسبه بهای تمام شده تحصیل دانشجو ارائه می‌شود. در بخش بعد یافته‌های حاصل از محاسبه بهای تمام شده تحصیل و نیز آزمون فرضیه‌های پژوهش و سرانجام نتیجه‌گیری و پیشنهادها ذکر شده است.

مبانی نظری

محاسبه بهای خدمات ارائه شده در بخش سلامت، اساس استقرار نظام بودجه‌بندی عملیاتی و تعیین تعرفه‌های واقعی است. نبودن اطلاعات علمی مناسب درباره بهای تمام شده خدمات دولتی، هرگونه اقدامی در زمینه اجرای بودجه‌بندی عملیاتی در این بخش‌ها را با شکست مواجه خواهد کرد. بنابراین، طراحی و اجرای نظام بهایابی مناسب ضروری به نظر می‌رسد (۱۳). در بسته‌های طرح تحول در آموزش علوم پزشکی، دانشگاه‌ها ملزم به طراحی و توسعه سامانه‌ای برای محاسبه بهای تمام شده تحصیل در رشته-مقاطع مختلف آموزش عالی سلامت و حمایت از پژوهش‌های مرتبط شده‌اند (۱۴).

پژوهش‌های زیادی به این حقیقت اشاره کرده‌اند که روش بهایابی سنتی نمی‌تواند اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم‌گیری مدیران دانشگاه‌ها فراهم کند (۷ و

نمودار ۱: سازوکار عملکرد روش بهایابی بر مبنای فعالیت در تخصیص هزینه‌ها به هدف هزینه (منبع: نمازی (۹))

آکسفورد بروکس با پیچیدگی الگو به مشکل برخورد کردند به نحوی که حجم اطلاعات تولید شده مازاد بر ظرفیت الگوی صفحه گستر موجود شد و مجبور شدند از مشاور برون سازمانی کمک بگیرند. دانشگاه ساوت‌همپتون که با الگویی کامل متشکل از ۲۲ محرک هزینه شروع کرد در پایان تنها با سه محرک هزینه نظام بهایابی خود را نهایی و اجرا کرد (۷).

به منظور اجرای صحیح روش بهایابی بر مبنای فعالیت، کوپر و کاپلان (۲۲) پیشنهاد کردند به منابع بااهمیت، منابعی که مصارف آن‌ها به طور بااهمیتی بین محصولات یا خدمات مختلف متفاوت است و منابعی که الگوی تقاضای آن‌ها با فعالیت‌های سنتی یا معیارهای حجم مانند دستمزد مستقیم، زمان فرایند یا مواد اولیه مطابقت ندارد، توجه بیشتری شود. اجرای کامل روش بهایابی بر مبنای فعالیت، به درک افراد

است. برای مثال، در صورتی که دانشگاه فعالیت‌های خود را با نگاهی جدید و حساس نسبت به هزینه‌ها بازنگری کند، می‌تواند بهره‌وری خود را افزایش دهد (۲۰).

اجرای روش بهایابی بر مبنای فعالیت در حوزه‌های مختلف نظیر بخش آموزش، خدمات، فناوری، تجارت و تولید متفاوت است و مستلزم در نظر گرفتن ویژگی‌های خاص هر حوزه در اجرای آن است (۲۱). دانشگاه‌هایی که روش بهایابی بر مبنای فعالیت را استفاده کرده‌اند در پیاده‌سازی آن مشکلاتی داشته‌اند. دانشگاه منچستر در مراحل اولیه تصمیم به انتخاب یک روش ساده متشکل از محرک‌های هزینه گرفت. دانشگاه ولز، در طبقه‌بندی فعالیت‌ها بین پژوهش، آموزش و سایر خدمات و دانشگاه لیدز متروپولین در تخصیص سربار به رشته‌ها مشکل داشتند. مسئولین

کردند و به این نتیجه رسیدند که این روش منجر به درک بهتر مخازن هزینه و ارائه راهکار در راستای کاهش هزینه‌ها از طریق شناسایی فعالیت‌های بدون ارزش افزوده می‌شود (۲۷).

در ایران نیز برخی از پژوهش‌های پیشین به محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل دانشجو بر اساس روش بهایابی بر مبنای فعالیت پرداخته‌اند. برای و همکاران با استفاده از روش بهایابی بر مبنای فعالیت بهای تمام‌شده تحصیل دانشجو در رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم را برای سال ۱۳۸۱ محاسبه کردند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که در دوره چهار ساله پژوهش (۱۳۷۸-۱۳۸۱)، هزینه تحصیل دانشجو در کارشناسی پرستاری برابر با ۱۶/۸ میلیارد ریال بوده است. هزینه‌های آموزشی و رفاهی نیز به ترتیب، ۷۲/۱۴٪ و ۱۷/۵٪ از کل هزینه‌ها را تشکیل می‌دهد (۲۸). عبادی‌فردآذر و همکاران با استفاده از روش بهایابی بر مبنای فعالیت، بهای تمام‌شده آموزش دانشجویان در مقاطع تحصیلی مختلف در دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی از دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران را برای سال تحصیلی ۱۳۸۵-۱۳۸۶ محاسبه کردند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که بهای تمام‌شده ارائه یک واحد درسی در دانشکده به‌طور متوسط ۸۹۰۲۸۵۴ ریال و متوسط هزینه تمام‌شده تحصیل دانشجو ۱۸۵۸۶۸۰۷ ریال است. دکتری مدیریت اطلاعات (۵۶۶۶۶۰۹۲ ریال) و کارشناسی مدارک پزشکی (۷۶۰۷۴۸ ریال) نیز به ترتیب بیشترین و کمترین مبلغ بهای تمام‌شده در تحصیل دانشجو را داشته است (۲۹). رجبی در پژوهشی بهای تمام‌شده آموزش

شاغل در دانشگاه در مورد مزایای این الگو و تغییر فرهنگ آن‌ها در مدیریت هزینه وابسته است (۲۳).

پیشینه پژوهش

پژوهش‌های زیادی برای محاسبه بهایابی بر مبنای فعالیت در دانشگاه‌ها انجام شده است. تاتیکوندا و تاتیکوندا نشان دادند که با وجود اینکه روش بهایابی بر مبنای فعالیت در بسیاری از شرکت‌های تولیدی و خدماتی آمریکا اجرا شده است اما تعداد کمی از دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها در این کشور این روش را اجرا کرده‌اند. با این حال، دانشگاه‌هایی که روش بهایابی بر مبنای فعالیت را پیاده‌سازی کرده‌اند اظهار داشته‌اند که این روش به آن‌ها در مدیریت مالی دقیق‌تر و تخصیص بهتر منابع کمک کرده است (۲۴). کوکس و همکاران نیز کاربرد روش بهایابی بر مبنای فعالیت در دانشگاه‌ها را بررسی کردند. بر اساس نتایج پژوهش آن‌ها حداکثر سودمندی روش بهایابی بر مبنای فعالیت در دانشگاه‌ها زمانی حاصل می‌شود که از نتایج آن برای ارزیابی عملکرد گروه‌های آموزشی و نیز تخصیص منابع استفاده شود (۲۵). لیما نشان داد با توجه به کاهش منابع مالی در دانشگاه‌ها، آن‌ها نیز نیاز به اجرای روش‌های بهایابی دقیق‌تر نظیر روش بهایابی بر مبنای فعالیت دارند. چرا که از نظر وی نظام‌های بهایابی سنتی اطلاعات قابل اتکایی در مورد بهای تمام‌شده خدمات ارائه نمی‌کند. لیما الگوی روش بهایابی بر مبنای فعالیت را برای دانشگاه‌های کشور پرتقال ارائه کرد (۲۶). الیاس و مهر و ترا نیز روش بهایابی بر مبنای فعالیت را در کتابخانه دانشگاهی خصوصی در کشور بحرین اجرا

دانشجویان برخی رشته‌های پزشکی در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز، یزد و فسا برای سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ را از طریق روش بهایابی بر مبنای فعالیت محاسبه کرد. نتایج پژوهش وی نشان داد که بهای تمام‌شده آموزش دانشجوی در رشته‌های مختلف و برحسب دانشگاه، تفاوت معناداری با یکدیگر دارد. این تفاوت به طور عمده به تعداد واحدهای درسی، تجهیزات آموزشی، ترکیب واحدهای درسی (نظری و عملی) و تعداد دانشجو بستگی دارد. افزون بر این، پژوهش رجبی ثابت کرد که حدود ۴۰٪ بهای تمام‌شده در آموزش دانشجو به هزینه‌های سطح نگهداری (هزینه‌های حوزه ریاست دانشگاه و خدمات غیرمستقیم آموزشی) و بقیه به هزینه‌های سطح واحد (هزینه‌های نیروی انسانی، مواد مصرفی آزمایشگاه و ملزومات مصرفی آموزشی) مربوط است (۳۰). عباسی نیز با روش بهایابی بر مبنای فعالیت، بهای تمام‌شده تحصیل دانشجوی در رشته-مقاطع علوم انسانی را برآورد کرد. محل انجام پژوهش وی دانشگاه آزاد اسلامی و واحد علی‌آباد کتول برای سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۷ بوده است. نتایج پژوهش عباسی نشان داد که رشته کارشناسی حسابداری به دلیل تعداد زیاد دانشجو از کمترین مقدار بهای تمام‌شده و رشته کاردانی زبان انگلیسی به دلیل تعداد کم دانشجویان، بیشترین مقدار بهای تمام‌شده را داشته است (۳۱). حقدوست و همکاران بهای تمام‌شده تحصیل مربوط به دانشجویان دانشکده بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان را بر اساس روش بهایابی بر مبنای فعالیت برای سال ۱۳۹۰ محاسبه کردند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که هزینه کل دانشکده برابر با ۲۴/۷۲۶ میلیون ریال بوده است.

این هزینه شامل هزینه آموزشی ۱۸/۸۵۰ میلیون ریال، هزینه پژوهشی ۱/۸۹۴ میلیون ریال، هزینه اداری ۲/۵۱۹ میلیون ریال و هزینه‌های جاری و نگهداری ۱/۴۶۳ میلیون ریال است. حقدوست و همکاران بیان کردند که تحصیل هر دانشجو به طور متوسط ۳۱/۱۱ میلیون ریال هزینه دارد و میانگین هزینه تحصیل هر دانشجو در مقطع تحصیلات تکمیلی بیش از ۲/۵ برابر دانشجوی کارشناسی است (۳۲). جلیلی و اشرفی هزینه سرانه دانشجو در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران را با استفاده از روش بهایابی بر مبنای فعالیت برای سال تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۲ برآورد کردند. نتایج پژوهش آن‌ها بیان‌کننده تأثیر چشمگیر به کارگیری این روش در محیط‌های آموزشی است. به عبارت دیگر، به کارگیری روش بهایابی بر مبنای فعالیت برای محاسبه بهای تمام‌شده در خدمات آموزشی موجب مدیریت و قیمت‌گذاری دقیق و صحیح‌تر آن‌ها می‌شود (۳۳). قاسم‌پور و همکاران نیز هزینه تمام‌شده تحصیل دانشجو به روش بهایابی بر مبنای فعالیت را محاسبه کردند. این پژوهش در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران برای سال ۱۳۹۱ انجام شده است. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد که هزینه تمام‌شده تحصیل دانشجو در مقطع دکتری به طور میانگین ۱۱۸٫۳۱۲٫۶۷۹٫۳۱۲ ریال به عنوان بالاترین مقدار، مقطع کارشناسی ارشد در رتبه دوم با مبلغ ۷۶٫۷۱۴٫۸۲۴٫۷۶ ریال و هزینه تمام‌شده تحصیل دانشجو در دوره کارشناسی با رقم ۴۲٫۳۱۲٫۵۳۷٫۳۱۲ ریال به عنوان کمترین مقدار است (۳۴). رضایی با روش بهایابی بر مبنای فعالیت، بهای تمام‌شده ارائه خدمات به دانشجویان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی دانشکده علوم پزشکی ساوه برای سال ۱۳۹۳ را برآورد کرد. نتایج

به‌عنوان هزینه سرانه آموزش دانشجو به دانشگاه پرداخت می‌شود، لزوم بازنگری در تخصیص اعتبار سازمان مدیریت به دانشگاه‌ها را نشان می‌دهد (۳۷). مهم‌ترین مزایا و نقاط قوت پژوهش حاضر در مقایسه با پژوهش‌های پیشین به شرح زیر است:

- جامعه آماری این پژوهش گسترده است و شامل دانشکده‌های غیربالینی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس است؛ بنابراین امکان مطالعه تطبیقی بهای تمام‌شده تحصیل را فراهم می‌کند.

- در پژوهش‌های پیشین به هزینه‌های انجام‌شده در ستاد دانشگاه علوم پزشکی، برای پشتیبانی از دانشکده‌ها توجه نشده است؛ افزون بر آن به دلیل آنکه در پژوهش حاضر، اطلاعات همه دانشکده‌ها در نظر گرفته می‌شود تخصیص هزینه‌های ستاد به دانشکده‌ها صحیح‌تر انجام خواهد شد.

- در پژوهش‌های پیشین کارانه و حقوق استادان هیئت علمی تفکیک نشده و در محاسبه حقوق استادان نیز به واحدهای موظفی با سمت و بدون سمت توجه نشده است.

فرضیه‌های پژوهش

بر اساس نتایج پژوهش‌های پیشین، بهای تمام‌شده تحصیل رشته‌هایی با درس‌های عملی بیشتر و رشته‌هایی با درس‌های نظری بیشتر متفاوت است و بهای تمام‌شده تحصیل رشته‌هایی که بیشتر درس‌های آن نظری نسبت به سایر رشته‌ها کمتر است (۳۰ و ۳۴). بنابراین، فرضیه اول پژوهش به شرح زیر تدوین شد:

پژوهش وی نشان داد که ۹۰٪ از کل هزینه دانشجو از منابع عمومی را دولت تأمین کرده است و ۱۰٪ هزینه‌ها بدون اعتبار است. نتایج پژوهش رضایی نشان داد که بهای تمام‌شده خدمات به دانشجویان بیشتر از محل اعتبارات معاونت دانشجویی در سال ۱۳۹۳ بوده است. این پژوهش، ضرورت بازنگری در اعتبار لحاظ‌شده برای معاونت دانشجویی را مشخص می‌کند. در بین رشته-مقاطع بررسی شده، رشته بهداشت محیط بالاترین میزان بهای تمام‌شده را داشته است (۳۵). رحیم‌نیا و همکاران بهای تمام‌شده ارائه خدمات دانشجویی مربوط به دانشگاه علوم پزشکی تهران در حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی را محاسبه کردند. پژوهش آن‌ها به‌روشنی بهای بر مبنای فعالیت برای سال ۱۳۹۰ بوده است. نتایج پژوهش نشان داد که ۴۰٪ از کل هزینه دانشجو از منابع عمومی دولت تأمین شده است و ۶۰٪ هزینه‌ها بدون اعتبار است. این کسری بودجه به کاهش و افت کمیت و کیفیت خدمات دانشجویی در محورهای مختلف منجر می‌شود. این موضوع، نشان‌دهنده ضرورت بازنگری در اعتبار لحاظ‌شده برای معاونت دانشجویی است (۳۶). کجوری و همکاران بهای تمام‌شده تحصیل دانشجو در دکتری حرفه‌ای پزشکی عمومی را برآورد کردند. این پژوهش در دانشکده پزشکی شیراز و برای سال ۱۳۸۶ انجام شده است. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که بهای تمام‌شده تحصیل دانشجو در رشته پزشکی عمومی، مبلغ ۳۰۳٫۴ میلیون ریال است. با توجه به این مطلب، هزینه آموزشی ۲۶۸٫۳ میلیون ریال، پژوهشی ۱۳٫۲۵ میلیون ریال، فرهنگی رفاهی ۷٫۴ میلیون ریال و مدیریتی ۱۴٫۴۵ میلیون ریال است. از آنجا که این مبلغ، پنج برابر مبلغی است که

پژوهش، پیمایشی است. دوره زمانی پژوهش سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ است. جامعه آماری پژوهش شامل همه رشته-مقاطع غیربالیینی ۹ دانشکده شهر شیراز (دانشکده‌های بهداشت، پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)، پزشکی، پیراپزشکی، علوم توانبخشی، داروسازی، علوم و فناوری‌های نوین پزشکی، تغذیه و علوم غذایی و مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی) و ۵ دانشکده از سایر شهرستان‌های استان فارس (دانشکده‌های پیراپزشکی داراب، مجتمع آموزش عالی سلامت ممسنی، پرستاری حضرت زهرا (س) آباده، پیراپزشکی استهبان و پرستاری ام‌البینین (س) لامرد) است. دلیل انتخاب این دانشکده‌ها برای جامعه آماری این است که رشته‌های غیربالیینی را ارائه می‌کنند و در شهرهای مختلف است. این روش امکان مقایسه نتایج را فراهم می‌کند. در پژوهش حاضر از نمونه‌گیری استفاده نشده است و بهای تمام شده تحصیل همه رشته-مقاطع غیربالیینی در دانشکده‌های بالا محاسبه شده است.

پایه‌سازی نظام بهایابی بر مبنای فعالیت

در این پژوهش با توجه به ۵ گام ارائه شده در پژوهش آمیزاوتی و همکاران (۳۸) به منظور اجرای روش بهایابی در دانشگاه‌ها و با توجه به ساختار هزینه‌های بخش آموزش در دانشکده‌های مورد بررسی، الگوی بهای تمام شده تحصیل دانشجو در رشته-مقاطع غیربالیینی در راستای استفاده از مزایای آن طراحی شد.

گام ۱: شناسایی منابع

نمودار شماره ۲ بیانگر ساختار کلی دانشگاه علوم

فرضیه اول: در رشته-مقاطع غیربالیینی، بین بهای تمام شده سرانه تحصیل در واحدهای درسی عملی و نظری با استفاده از روش بهایابی بر مبنای فعالیت رابطه معنی‌داری دارد.

نتایج پژوهش رجبی نشان داد که بهای تمام شده تحصیل دانشجو در مقاطع مختلف به دلیل تفاوت در تعداد واحدهای درسی، تجهیزات آموزشی و تعداد دانشجو با یکدیگر تفاوت معنی‌داری دارد (۳۰). بنابراین، فرضیه دوم پژوهش به شرح زیر تدوین شد:

فرضیه دوم: در رشته-مقاطع غیربالیینی بین بهای تمام شده سرانه تحصیل با استفاده از روش بهایابی بر مبنای فعالیت، در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

همچنین، نتایج پژوهش رجبی نشان داد که در دانشکده‌های مختلف به دلیل تفاوت در مدیریت هزینه‌ها، میزان استفاده از ظرفیت‌های موجود در دانشکده و نیز ترجیح دانشجویان به انتخاب دانشکده در شهرهای بزرگ‌تر، بهای تمام شده تحصیل متفاوت است (۳۰). بنابراین، فرضیه سوم پژوهش به شرح زیر تدوین شد:

فرضیه سوم: بین بهای تمام شده سرانه تحصیل با روش بهایابی بر مبنای فعالیت در دانشکده‌های مختلف، تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

روش پژوهش

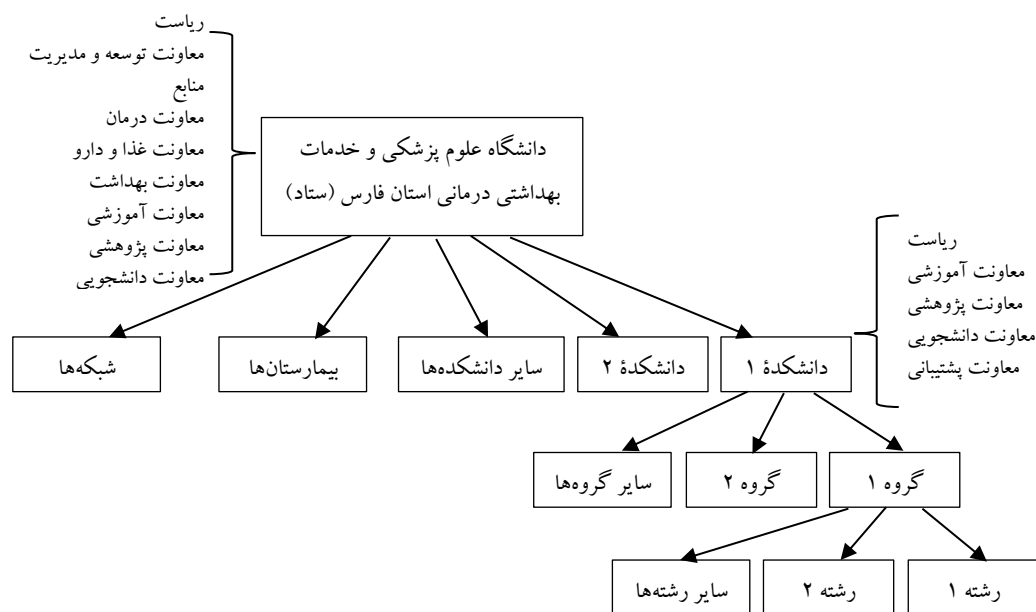
پژوهش حاضر کمی بوده و از حیث جهت‌گیری پژوهشی کاربردی-توسعه‌ای و از نظر راهبردی و روش

گام ۲: شناسایی محرک‌های منابع

در سطح ستاد اطلاعات مربوط به هزینه‌ها در معاونت‌های غذا و دارو، درمان و بهداشت به دلیل اینکه ماهیت فعالیت این سه معاونت ارتباطی با بخش آموزش ندارند و به بخش‌های درمان و بهداشت (بیمارستان‌ها و شبکه‌ها) خدمت ارائه می‌کند در محاسبات در نظر گرفته نشد. در ایران پژوهشی به منظور محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل در بخش سلامت انجام نشده بود که هزینه‌های ستاد را به واحدهای زیرمجموعه (بیمارستان‌ها، دانشکده‌ها و شبکه‌ها) تخصیص دهد؛ لذا، محرک‌های مناسبی بر اساس مصاحبه با صاحب‌نظران معاونت‌های مختلف تعیین شد: ۱. معاونت‌های آموزشی و دانشجویی: تخصیص به دانشکده‌ها بر اساس تعداد دانشجویان؛ ۲. معاونت پژوهشی: تخصیص به دانشکده‌ها بر اساس تعداد

پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس است؛ همچنین اطلاعات کلی دانشکده‌های مورد بررسی، گروه‌ها و رشته‌ها در جدول شماره ۱ ارائه شده است. اطلاعات مربوط به هزینه‌های انجام‌شده در دانشکده‌ها و ستاد (به جز هزینه حقوق و مزایا) از «نرم‌افزار حسابداری تعهدی»، حقوق و مزایای اعضای هیئت علمی و کارکنان ستاد و دانشکده از «نرم‌افزار حقوق و دستمزد»، پرداخت حق‌التدریس از «فهرست‌های حق‌التدریس» در معاونت آموزشی و هزینه‌های امور پژوهشی نظیر کتاب و مقاله از «اسناد معاونت پژوهشی» گردآوری شد؛ همچنین اطلاعات آموزشی نظیر تعداد واحدهای تدریس هر استاد، تعداد دانشجویان هر کلاس، نوع هر واحد شامل مقطع، رشته، نظری یا عملی بودن واحد از «نرم‌افزار معاونت آموزشی سما» گردآوری شد.

نمودار ۲: نمایی کلی از ساختار بخش سلامت در هر استان (منبع: یافته‌های پژوهش)

جدول ۱: اطلاعات رشته مقطع تحصیلی بر حسب طول دوره

شماره دانشکده	دانشکده	شماره گروه	گروه	کد رشته	مقطع	رشته	طول دوره		
							به ماه (P)	عملی نظری	کل
۱۰	بهداشت	۱۰۰۱	اپیدمیولوژی	۱۰۵۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اپیدمیولوژی	۲۴	۷/۵	۲۵/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۱	اپیدمیولوژی	۱۰۵۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	اپیدمیولوژی	۳۶	۱۳	۴۱
۱۰	بهداشت	۱۰۰۲	ارگونومی	۱۰۶۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ارگونومی	۲۴	۵/۵	۲۷/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۳	آموزش و ارتقای سلامت	۱۰۳۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش بهداشت	۲۴	۱	۳۶
۱۰	بهداشت	۱۰۰۳	آموزش و ارتقای سلامت	۱۰۱۱۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۳۶	۳/۵	۴۵/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۳	آموزش و ارتقای سلامت	۱۰۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سلامت سالمندی	۲۴	۵/۵	۳۳/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۴	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۱۰۵۲۲	کارشناسی پیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۴۸	۳۴/۵	۱۰۵/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۴	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۱۰۵۲۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۲۴	۱۳	۲۹
۱۰	بهداشت	۱۰۰۴	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۱۰۱۰۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۳۶	۹/۵	۴۱/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۴	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۱۰۵۲۳	کارشناسی ناپیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۲۴	۲۰	۵۳
۱۰	بهداشت	۱۰۰۵	مهندسی بهداشت محیط	۱۰۴۸۲	کارشناسی پیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۴۸	۳۵	۱۰۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۵	مهندسی بهداشت محیط	۱۰۴۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۲۴	۵/۵	۳۰/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۵	مهندسی بهداشت محیط	۱۰۴۸۳	کارشناسی ناپیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۲۴	۲۱	۵۲
۱۰	بهداشت	۱۰۰۶	بهداشت عمومی	۱۰۱۴۲	کارشناسی پیوسته	بهداشت عمومی	۴۸	۲۸/۵	۱۱۱/۵
۱۰	بهداشت	۱۰۰۶	بهداشت عمومی	۱۰۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش جامعه‌نگر در نظام سلامت	۲۴	۲	۶۰
۱۰	بهداشت	۱۰۰۷	حشره‌شناسی پزشکی	۱۰۶۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین	۲۴	۱۲	۳۰
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۴۴۲	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۴۸	۱۸	۱۲۲
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۹۰۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری مراقبت‌های ویژه بزرگسالان	۲۴	۱۰/۵	۳۰
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۰۲۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان	۲۴	۹/۵	۲۸/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری سلامت جامعه	۲۴	۷	۲۹
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۰۴۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	روانپرستاری	۲۴	۱۶/۵	۱۹/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری داخلی-جراحی	۲۴	۱۵/۵	۲۰/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۰۳۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری کودکان	۲۴	۱۷/۵	۱۸/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۴۸۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری سالمندی	۲۴	۱۴	۲۲
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۱	پرستاری	۱۱۴۴۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	پرستاری	۳۰	۱	۴۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۲	مامایی	۱۱۴۷۲	کارشناسی پیوسته	مامایی	۴۸	۳۸/۲۵	۱۰۷/۷۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۲	مامایی	۱۱۴۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مامایی	۲۴	۷/۵	۳۱
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۳	فوریت‌های پزشکی	۱۱۰۱۵	کارشناسی ناپیوسته	فوریت‌های پزشکی	۲۴	۲۸/۵	۴۴/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۴	هوش‌بری	۱۱۶۱۲	کارشناسی پیوسته	هوش‌بری	۴۸	۴۱/۵	۹۷/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۴	هوش‌بری	۱۱۶۱۳	کارشناسی ناپیوسته	هوش‌بری	۲۴	۲۲/۵	۵۰/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۵	اتاق عمل	۱۱۴۶۲	کارشناسی پیوسته	اتاق عمل	۴۸	۴۴/۵	۹۵/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۵	اتاق عمل	۱۱۴۶۳	کارشناسی ناپیوسته	اتاق عمل	۲۴	۲۱/۵	۵۱/۵
۱۱	پرستاری و مامایی حضرت فاطمه	۱۱۰۵	اتاق عمل	۱۱۰۵۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اتاق عمل	۲۴	۷/۵	۳۱/۵

جدول ۱ (ادامه)

شماره دانشکده	شماره گروه	دانشکده	شماره گروه	گروه	کد رشته	مقطع	رشته	طول دوره			تعداد واحد
								به ماه (P)	عملی	نظری	
۱۲	۱۲۰۰	پزشکی	۱۲۰۰	پزشکی عمومی	۱۲۱۰۴	دکتری عمومی	پزشکی	۸۴	۱۶/۲۵	۲۸۵/۷۵	۳۰۲
۱۲	۱۲۰۱	پزشکی	۱۲۰۱	آناتومی (علوم تشریحی)	۱۲۵۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم تشریحی (آناتومی)	۲۴	۱۵	۱۸	۳۳
۱۲	۱۲۰۱	پزشکی	۱۲۰۱	آناتومی (علوم تشریحی)	۱۲۵۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم تشریحی (آناتومی)	۵۴	۲۶/۵	۲۴/۵	۵۱
۱۲	۱۲۰۲	پزشکی	۱۲۰۲	اخلاق پزشکی	۱۲۳۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	اخلاق پزشکی	۵۴	۱/۵	۵۸/۵	۶۰
۱۲	۱۲۰۳	پزشکی	۱۲۰۳	آمار زیستی	۱۲۵۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آمار زیستی	۲۴	۶/۵	۲۸/۵	۳۵
۱۲	۱۲۰۳	پزشکی	۱۲۰۳	آمار زیستی	۱۲۵۶۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	آمار زیستی	۵۴	۱۵	۳۲	۴۷
۱۲	۱۲۰۴	پزشکی	۱۲۰۴	انگل شناسی و فارچ شناسی	۱۲۵۹۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	انگل شناسی پزشکی	۲۴	۱۰/۵	۲۶/۵	۳۷
۱۲	۱۲۰۴	پزشکی	۱۲۰۴	انگل شناسی و فارچ شناسی	۱۲۰۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فارچ شناسی پزشکی	۲۴	۱۳	۲۶	۳۹
۱۲	۱۲۰۴	پزشکی	۱۲۰۴	انگل شناسی و فارچ شناسی	۱۲۵۹۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	انگل شناسی پزشکی	۵۴	۱۷	۳۳	۵۰
۱۲	۱۲۰۵	پزشکی	۱۲۰۵	ایمنی شناسی	۱۲۱۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ایمنی شناسی پزشکی	۲۴	۵	۲۹	۳۴
۱۲	۱۲۰۵	پزشکی	۱۲۰۵	ایمنی شناسی	۱۲۱۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	ایمنی شناسی پزشکی	۵۴	۱	۴۵	۴۶
۱۲	۱۲۰۶	پزشکی	۱۲۰۶	باکتری شناسی و ویروس شناسی	۱۲۱۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	میکروب شناسی	۲۴	۱۱	۲۷	۳۸
۱۲	۱۲۰۶	پزشکی	۱۲۰۶	باکتری شناسی و ویروس شناسی	۱۲۰۹۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ویروس شناسی پزشکی	۲۴	۴/۵	۳۴/۵	۳۹
۱۲	۱۲۰۶	پزشکی	۱۲۰۶	باکتری شناسی و ویروس شناسی	۱۲۱۳۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	باکتری شناسی پزشکی	۵۴	۱۱/۵	۴۴/۵	۵۶
۱۲	۱۲۰۷	پزشکی	۱۲۰۷	بیهوشی	۱۲۱۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	بیهوشی بالینی	۲۴	۲/۵	۳۴/۵	۳۷
۱۲	۱۲۰۷	پزشکی	۱۲۰۷	بیهوشی	۱۲۱۶۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	بیهوشی بالینی	۵۴	۲۱	۲۹	۵۰
۱۲	۱۲۰۸	پزشکی	۱۲۰۸	ژنتیک پزشکی	۱۲۵۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ژنتیک انسانی	۲۴	۱	۳۳	۳۴
۱۲	۱۲۰۹	پزشکی	۱۲۰۹	فارماکولوژی	۱۲۲۰۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماکولوژی	۵۴	۲۴/۵	۲۹/۵	۵۴
۱۲	۱۲۱۰	پزشکی	۱۲۱۰	فیزیک و مهندسی پزشکی	۱۲۰۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیک پزشکی	۲۴	۵	۳۸	۴۳
۱۲	۱۲۱۰	پزشکی	۱۲۱۰	فیزیک و مهندسی پزشکی	۱۲۰۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی پزشکی (بیوالکترونیک)	۲۴	۱۲/۵	۲۳/۵	۳۶
۱۲	۱۲۱۱	پزشکی	۱۲۱۱	فیزیولوژی	۱۲۱۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیولوژی	۲۴	۹/۵	۲۵/۵	۳۵
۱۲	۱۲۱۱	پزشکی	۱۲۱۱	فیزیولوژی	۱۲۱۷۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فیزیولوژی	۵۴	۲۰	۲۳	۴۳
۱۲	۱۲۱۲	پزشکی	۱۲۱۲	MPH	۱۲۰۱۸	MPH	MD-MPH	۲۴	۰	۵۱	۵۱
۱۲	۱۲۱۶	پزشکی	۱۲۱۶	بیهوشی	۱۲۱۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	تکنولوژی گردش خون	۲۴	۱۶/۵	۲۳/۵	۴۰
۱۲	۱۲۲۹	پزشکی	۱۲۲۹	طب ایرانی	۱۲۱۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	طب سنتی	۵۴	۱۴/۵	۵۱/۵	۶۶
۱۲	۱۲۳۴	پزشکی	۱۲۳۴	آموزش پزشکی EDC	۱۲۳۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش پزشکی الکترونیکی	۲۴	۱۸	۲۵/۵	۴۳/۵
۱۳	۱۳۰۱	پیراپزشکی	۱۳۰۱	رادیولوژی	۱۳۲۹۲	کارشناسی پیوسته	تکنولوژی پر توشناسی-رادیولوژی	۴۸	۳۶	۱۰۴	۱۴۰
۱۳	۱۳۰۱	پیراپزشکی	۱۳۰۱	رادیولوژی	۱۳۲۹۳	کارشناسی ناپیوسته	رادیولوژی	۲۴	۱۸/۵	۵۴/۵	۷۳
۱۳	۱۳۰۱	پیراپزشکی	۱۳۰۱	رادیولوژی	۱۳۰۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	رادیوبیولوژی و حفاظت پرتویی	۲۴	۴/۵	۳۵/۵	۴۰
۱۳	۱۳۰۲	پیراپزشکی	۱۳۰۲	علوم آزمایشگاهی	۱۳۵۶۲	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۴۸	۴۲	۹۹	۱۴۱
۱۳	۱۳۰۲	پیراپزشکی	۱۳۰۲	علوم آزمایشگاهی	۱۳۵۶۳	کارشناسی ناپیوسته	علوم آزمایشگاهی	۲۴	۲۵	۴۸	۷۳
۱۳	۱۳۰۲	پیراپزشکی	۱۳۰۲	علوم آزمایشگاهی	۱۳۰۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	زیست فناوری پزشکی (بیوتکنولوژی)	۲۴	۴/۵	۸۴/۵	۸۹
۱۳	۱۳۰۳	پیراپزشکی	۱۳۰۳	ژورنالیزم پزشکی	۱۳۴۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سلامت و رسانه (ژورنالیزم پزشکی)	۲۴	۱۰	۴۰	۵۰
۱۴	۱۴۰۱	علوم توانبخشی	۱۴۰۱	فیزیوتراپی	۱۴۴۳۲	کارشناسی پیوسته	فیزیوتراپی	۴۸	۴۶	۹۸	۱۴۴
۱۴	۱۴۰۱	علوم توانبخشی	۱۴۰۱	فیزیوتراپی	۱۴۴۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیوتراپی	۲۴	۱۱/۵	۲۳/۵	۳۵
۱۴	۱۴۰۱	علوم توانبخشی	۱۴۰۱	فیزیوتراپی	۱۴۴۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیوتراپی ورزش	۲۴	۱۲	۲۶	۳۸
۱۴	۱۴۰۱	علوم توانبخشی	۱۴۰۱	فیزیوتراپی	۱۴۴۳۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فیزیوتراپی	۴۸	۱	۴۵	۴۶
۱۴	۱۴۰۲	علوم توانبخشی	۱۴۰۲	گفتاردرمانی	۱۴۶۰۲	کارشناسی پیوسته	گفتاردرمانی	۴۸	۵۰	۹۱	۱۴۱
۱۴	۱۴۰۳	علوم توانبخشی	۱۴۰۳	کاردرمانی	۱۴۶۴۲	کارشناسی پیوسته	کاردرمانی	۴۸	۴۸/۵	۹۲/۵	۱۴۱

جدول ۱ (۱۵۱۵ه)

شماره دانشکده	دانشکده	شماره گروه	گروه	کد رشته	مقطع	رشته	طول دوره		
							به ماه (P)	عملی	نظری کل
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۰	دارو سازی عمومی	۱۵۵۷۴	دکتری عمومی	دارو سازی	۷۲	۵۴	۱۸۵
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۱	بیوتکنولوژی دارویی (زیست فناوری دار)	۱۵۷۱۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	زیست فناوری دارویی	۴۸	۳/۵	۶۳/۵
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۲	دارو سازی بالینی	۱۵۱۱۳	دکتری تخصصی	دارو سازی بالینی (کلینیکال فارماسی)	۴۸	۷	۵۶
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۳	شیمی دارویی	۱۵۶۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	شیمی دارویی	۴۸	۴	۶۲
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۴	فارماسیوتیکس	۱۵۷۰۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماسیوتیکس	۴۸	۷	۵۰
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۵	فارماکوگنوزی	۱۵۲۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماکوگنوزی	۴۸	۱/۵	۵۱/۵
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۶	فارماکولوژی توکسیکولوژی (سم شناسی)	۱۵۰۰۱	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سم شناسی (فارماکولوژی توکسیکولوژی)	۲۴	۳/۵	۴۲/۵
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۶	فارماکولوژی توکسیکولوژی (سم شناسی)	۱۵۱۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	سم شناسی (فارماکولوژی توکسیکولوژی)	۴۸	۲۷/۵	۲۵/۵
۱۵	دارو سازی	۱۵۰۷	نانوفناوری دارویی	۱۵۳۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	نانوفناوری دارویی	۴۸	۳	۷۹
۲۲	علوم و فناوری های نوین پزشکی	۲۲۰۱	زیست فن آوری پزشکی (بیوتکنولوژی پزشکی)	۲۲۰۴۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	زیست فناوری پزشکی	۴۸	۱۰/۵	۱۰۱/۵
۲۲	علوم و فناوری های نوین پزشکی	۲۲۰۲	پزشکی مولکولی	۲۲۰۵۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	پزشکی مولکولی (مولولی مولکولی)	۴۸	۶	۱۰۹
۲۲	علوم و فناوری های نوین پزشکی	۲۲۰۳	علوم اعصاب	۲۲۰۶۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم اعصاب	۴۸	۶	۵۰
۲۲	علوم و فناوری های نوین پزشکی	۲۲۰۴	نانوفناوری پزشکی	۲۲۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	نانوفناوری پزشکی	۲۴	۵	۹۴
۲۵	پیراپزشکی دارا ب	۲۵۰۱	علوم آزمایشگاهی	۲۵۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۴۸	۴۲	۹۹
۲۵	پیراپزشکی دارا ب	۲۵۰۲	فوریت های پزشکی	۲۵۰۱۱	کارדانی	فوریت های پزشکی	۲۴	۲۳/۵	۵۰/۵
۲۷	تغذیه و علوم غذایی	۲۷۰۱	تغذیه بالینی	۲۷۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم تغذیه	۴۸	۳۰	۱۱۰
۲۷	تغذیه و علوم غذایی	۲۷۰۱	تغذیه بالینی	۲۷۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم تغذیه	۲۴	۶/۵	۲۸/۵
۲۷	تغذیه و علوم غذایی	۲۷۰۱	تغذیه بالینی	۲۷۰۱۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم تغذیه	۴۸	۳	۴۳
۲۷	تغذیه و علوم غذایی	۲۷۰۲	تغذیه جامعه	۲۷۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم بهداشت در تغذیه	۲۴	۳	۳۰
۲۷	تغذیه و علوم غذایی	۲۷۰۳	بهداشت و کنترل کیفی مواد غذایی	۲۷۰۳۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	بهداشت و ایمنی مواد غذایی	۲۴	۵/۵	۵۰/۵
۲۸	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۸۰۱	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۲۸۶۳۲	کارشناسی پیوسته	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۴۸	۱۹	۱۲۱
۲۸	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۸۰۱	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۲۸۶۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۲۴	۶	۳۲
۲۸	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۸۰۱	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۲۸۶۳۹	دکتری تخصصی (Ph.D)	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۴۸	۵	۲۹
۲۸	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۸۰۲	فناوری اطلاعات سلامت	۲۸۶۲۲	کارشناسی پیوسته	فناوری اطلاعات سلامت	۴۸	۳۱	۱۰۹
۲۸	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۸۰۲	فناوری اطلاعات سلامت	۲۸۶۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فناوری اطلاعات سلامت	۲۴	۵/۵	۳۷/۵
۲۸	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۸۰۳	اقتصاد سلامت	۲۸۰۱۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اقتصاد بهداشت	۲۴	۷/۵	۳۳/۵
۲۸	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۸۰۴	انفورماتیک پزشکی	۲۸۶۵۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	انفورماتیک پزشکی	۲۴	۴/۵	۴۰/۵
۳۲	مجتمع عالی سلامت ممسنی	۳۲۰۱	فوریت های پزشکی	۳۲۰۰۳	کاردانی	فوریت های پزشکی	۲۴	۲۳/۵	۵۰/۵
۳۲	مجتمع عالی سلامت ممسنی	۳۲۰۱	فوریت های پزشکی	۳۲۰۱۵	کارشناسی ناپیوسته	فوریت های پزشکی	۲۴	۲۸/۵	۴۴/۵
۳۲	مجتمع عالی سلامت ممسنی	۳۲۰۲	تکنسین بهداشت دهان	۳۲۰۰۴	کاردانی	تکنسین سلامت دهان	۲۴	۱	۶۹
۳۲	مجتمع عالی سلامت ممسنی	۳۲۰۳	بهداشت	۳۲۰۱۴	کارشناسی پیوسته	بهداشت عمومی	۴۸	۲۸/۵	۱۱۱/۵
۳۳	پرستاری آباده	۳۳۰۱	پرستاری	۳۳۰۱۴	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۴۸	۲۰	۱۲۰
۳۴	پیراپزشکی استهبان	۳۴۰۱	علوم آزمایشگاهی	۳۴۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۴۸	۴۲	۹۹
۳۴	پیراپزشکی استهبان	۳۴۰۲	هوش بری	۳۴۰۳۴	کارشناسی پیوسته	هوش بری	۴۸	۴۱/۵	۹۸/۵
۳۴	پیراپزشکی استهبان	۳۴۰۳	اتاق عمل	۳۴۰۲۴	کارشناسی پیوسته	اتاق عمل	۴۸	۱۸/۵	۱۲۱/۵
۳۵	پرستاری لامرد	۳۵۰۱	پرستاری	۳۵۰۱۴	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۴۸	۲۴/۵	۱۱۵/۵

هزینه‌های سطح دسته (گروه)، ۳. هزینه‌های سطح پشتیبانی خدمت و ۴. هزینه‌های سطح پشتیبانی سازمان. برای محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل، واحد درسی به‌عنوان «واحد» تعریف شد و هزینه‌های انجام‌شده به شرح زیر طبقه‌بندی شد: هزینه سطح واحد درسی نظیر هزینه حقوق استادان برای تدریس، هزینه سطح گروه مانند هزینه حقوق مدیر گروه بابت سمت و هزینه منشی گروه، هزینه سطح دانشکده مانند سایر هزینه‌های انجام‌شده در دانشکده به‌جز حقوق، مانند هزینه آب و برق و هزینه حقوق افراد مرتبط با کلیه دانشجویان از قبیل معاونت‌های دانشکده، حق سمت رئیس، منشی رئیس و نگهبان و هزینه‌های سطح ستاد مانند هزینه‌های انجام‌شده در بخش ریاست دانشگاه و معاونت‌های آموزشی، پژوهشی، دانشجویی و توسعه که در گام ۲ تعیین شد.

گام ۴: شناسایی محرک‌های فعالیت‌ها

هزینه‌های سطح ستاد و سطح دانشکده بر اساس تعداد دانشجویان دانشکده و هزینه‌های سطح گروه به نسبت تعداد دانشجویان در گروه خود تخصیص یافته است. برای تعیین هزینه‌های تدریس هر واحد درسی، ابتدا هزینه تدریس هر کلاس درس تعیین شده و سپس بر اساس تعداد دانشجویانی که در هر کلاس حضور داشته‌اند، سهم هر دانشجو از هزینه تدریس محاسبه شده است.

گام ۵: محاسبه بهای تمام‌شده هر رشته-مقطع

در نمودار شماره ۳ الگوی محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل هر دانشجو به‌طور کلی ارائه شده است. همان‌طور که در این نمودار ملاحظه می‌شود، بهای

دانشجویان (۵۰٪) و اعضای هیئت علمی (۵۰٪)؛ ۳. ریاست و معاونت توسعه و مدیریت منابع: تخصیص به واحدهای تابعه (بیمارستان‌ها، شبکه‌ها و دانشکده‌ها) بر اساس میزان اعتبارات واحدها (۴۰٪)، تعداد واحد (۲۰٪) و کارکنان (۴۰٪). در انتخاب صاحب‌نظران برای مصاحبه سعی شد، با معاونان و مسئولان رده بالای هر معاونت مصاحبه شود که به وظایف معاونت مربوط نظارت داشته‌اند.

در دانشکده‌ها، عمده هزینه‌های انجام‌شده در بخش آموزش مربوط به حقوق پرداختی به اعضای هیئت علمی و کارکنان دانشکده است. پیگیری سایر هزینه‌ها نیز به دلیل کم‌اهمیت بودن مبلغ آن مقرون به صرفه نیست. بنابراین، در این پژوهش هزینه‌های انجام‌شده در هر دانشکده به‌جز حقوق (از قبیل هزینه آب و برق) به صورت یک‌جا در نظر گرفته شد. با توجه به اینکه هزینه حقوق بااهمیت‌ترین هزینه در بخش آموزش است، به‌منظور ردیابی آن و اجرای صحیح روش بهایابی، جایگاه افراد به‌طور دقیق مشخص شد و هزینه حقوق کارکنان و حق مسئولیت اعضای هیئت علمی به جایگاه مربوط تخصیص یافت.

هزینه‌های حقوق استادانی که مسئولیتی داشتند، با توجه به واحد موظف با سمت و بدون سمت تفکیک شده است. بنابراین، سهم هزینه مربوط به سمت استاد از سهم هزینه تدریس تفکیک شد و به ترتیب به جایگاه آن‌ها و تعداد واحدهای تدریس شده اختصاص یافت.

گام ۳: شناسایی فعالیت‌ها

روش بهایابی بر مبنای فعالیت معمولاً هزینه‌ها را به ۴ سطح تقسیم می‌کند (۳۹): ۱. هزینه‌های سطح واحد، ۲.

درس‌های هر رشته-مقطع، هزینه تدریس در سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۵ محاسبه شد. افزون بر هزینه تدریس برای هر درس، هزینه‌های امور پژوهشی توضیح داده شده در گام ۱ که توسط ستاد پرداخت شده بود، نیز به عنوان بهای تمام‌شده آموزش در نظر گرفته شد.

ب- بهای تمام‌شده سربار

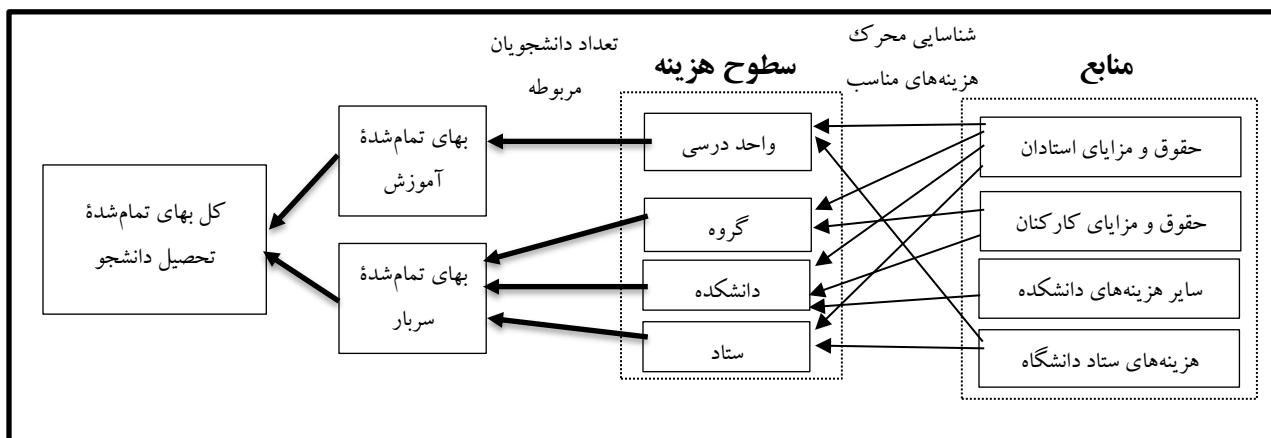
بهای تمام‌شده سربار از مجموع هزینه‌های سطوح گروه، دانشکده و ستاد تشکیل می‌شود. همان‌طور که در گام‌های قبل توضیح داده شد این سطوح به طور خلاصه شامل موارد زیر می‌شود:

۱. سطح گروه: حق سمت استادان دارای سمت و حقوق و مزایای کارکنان شاغل در گروه،
۲. سطح دانشکده: حق سمت استادان دارای سمت و حقوق و و مزایای کارکنان شاغل در ریاست یا معاونت‌های دانشکده و نیز سایر هزینه‌های انجام شده در دانشکده، و
۳. سطح ستاد: حق سمت استادان دارای سمت و حقوق و و مزایای کارکنان شاغل در ستاد و سایر هزینه‌های انجام شده در ستاد.

تمام‌شده تحصیل دانشجو از دو جزء بهای تمام‌شده آموزش و بهای تمام‌شده سربار تشکیل شده است که به شیوه زیر محاسبه می‌شود.

الف- بهای تمام‌شده آموزش

برای محاسبه سهم آموزش دانشجویان در هزینه‌های تدریس درس‌های غیربالیینی به ترتیب زیر عمل شد: ۱. تعیین هزینه هر واحد تدریس استاد: «حقوق و مزایای پرداختی به استاد بابت تدریس» شامل حقوق و مزایای هیئت علمی منهای حق سمت به اضافه حق التدریس، تقسیم بر «تعداد واحدهای درسی در سال تحصیلی» با لحاظ کردن ضریب مقطع درسی، نظری یا عملی بودن درس، نوع واحد درسی و تعداد استادان هر کلاس، ۲. تعیین هزینه آموزش دانشجو در هر کلاس: هزینه تدریس هر کلاس (حاصل ضرب هزینه هر واحد تدریس استاد در واحد معادل آن کلاس) تقسیم بر تعداد دانشجو در آن کلاس، ۳. تعیین هزینه آموزش هر درس: میانگین قیمت تمام‌شده آموزش دانشجو برای هر درس در کلاس‌های مختلف و ۴. تعیین هزینه آموزش هر رشته: طبق سرفصل

نمودار ۳: الگوی محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل دانشجو

جدول ۲: کل بهای تمام شده تحصیل دانشجوی (ارقام به ریال)

شماره دانشکده	شماره گروه	کد رشته	مقطع	رشته	بهای تمام شده آموزش		بهای تمام شده سربار		کل بهای تمام شده تحصیل یک دانشجوی	
					رتبه	درصد	رتبه	درصد	رتبه	مبلغ
۱۰	۱۰۰۱	۱۰۵۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اپیدمیولوژی	۸۱	۲۷۷,۲۸۷,۳۴۴	۶۲	۵۲۹,۷۴۱,۶۶۸	۸۴	۸۰۷,۰۲۹,۰۱۲
	۱۰۰۱	۱۰۵۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	اپیدمیولوژی	۲۶	۱,۰۴۴,۵۷۲,۹۸۶	۳۹	۷۹۴,۶۱۲,۵۰۲	۳۰	۱,۸۳۹,۱۸۵,۴۸۹
	۱۰۰۲	۱۰۶۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ارگونومی	۳۹	۷۸۱,۱۸۲,۷۰۴	۳۰	۸۹۴,۴۶۷,۱۱۲	۳۲	۱,۶۷۵,۶۴۹,۸۱۶
	۱۰۰۳	۱۰۳۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش بهداشت	۶۱	۴۳۶,۲۸۴,۱۲۶	۵۷	۵۷۵,۷۱۰,۸۵۸	۵۹	۱,۰۱۱,۹۹۴,۹۸۴
	۱۰۰۳	۱۰۰۱۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۱۲	۱,۹۵۱,۸۳۷,۵۶۶	۳۴	۸۶۳,۵۶۶,۲۸۶	۱۶	۲,۸۱۵,۴۰۳,۸۵۳
	۱۰۰۳	۱۰۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سلامت سالمندی	۵۳	۵۰۲,۰۵۴,۰۹۲	۵۸	۵۷۵,۷۱۰,۸۵۸	۴۹	۱,۰۷۷,۷۶۴,۹۴۹
	۱۰۰۴	۱۰۵۲۲	کارشناسی پیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۹۶	۱۵۰,۹۶۳,۳۹۱	۴۶	۶۸۹,۶۰۳,۹۶۷	۷۹	۸۴۰,۵۶۷,۲۵۸
	۱۰۰۴	۱۰۵۲۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۶۹	۳۹۴,۳۸۸,۴۴۷	۹۱	۳۵۱,۴۱۰,۷۱۷	۸۷	۷۴۵,۵۲۹,۱۶۴
	۱۰۰۴	۱۰۱۰۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۴۴	۶۵۱,۷۱۹,۱۱۴	۶۴	۵۲۶,۷۱۱,۰۷۶	۴۳	۱,۱۷۸,۴۳۰,۱۹۰
	۱۰۰۴	۱۰۵۲۳	کارشناسی ناپیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۸۲	۲۷۶,۷۰۷,۱۷۶	۹۵	۳۴۴,۸۰۱,۹۳۳	۹۷	۶۲۱,۵۰۹,۱۰۹
۱۰۰۵	۱۰۴۸۲	کارشناسی پیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۷۸	۳۱۵,۰۸۵,۲۱۶	۴۱	۷۲۳,۴۲۳,۴۹۶	۵۳	۱,۰۳۸,۵۰۸,۷۱۲	
۱۰۰۵	۱۰۴۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۴۶	۶۱۶,۴۶۱,۸۵۶	۸۶	۳۶۸,۰۵۰,۵۳۲	۶۲	۹۸۴,۵۱۲,۳۸۸	
۱۰۰۵	۱۰۴۸۳	کارشناسی ناپیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۸۰	۲۹۲,۵۱۹,۷۶۶	۸۷	۳۶۱,۷۱۱,۷۴۸	۹۳	۶۵۴,۲۳۱,۴۴۴	
۱۰۰۶	۱۰۱۴۲	کارشناسی پیوسته	بهداشت عمومی	۹۱	۱۷۰,۴۲۱,۱۳۵	۴۴	۷۰۸,۳۰۸,۹۶۳	۷۵	۸۷۸,۷۳۰,۰۹۸	
۱۰۰۶	۱۰۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش جامعه‌نگر در نظام سلامت	۱۰۲	۱۲۲,۱۴۰,۷۰۱	۸۸	۳۶۰,۴۹۳,۲۶۵	۱۰۲	۴۸۲,۶۳۳,۹۶۷	
۱۰۰۷	۱۰۶۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین	۳۲	۸۵۰,۴۵۳,۱۵۹	۲۴	۱,۰۷۹,۷۸۹,۲۳۷	۲۹	۱,۹۳۰,۲۴۲,۳۹۶	
۱۱	۱۱۰۱	۱۱۴۴۲	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۸۴	۲۴۷,۸۳۵,۴۱۰	۷۷	۴۱۷,۵۵۴,۱۸۰	۹۱	۶۶۵,۳۸۹,۵۹۱
	۱۱۰۱	۱۱۹۰۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری مراقبت‌های ویژه بزرگسالان	۶۳	۴۲۲,۵۲۳,۹۲۶	۹۹	۲۲۴,۷۶۸,۹۴۸	۹۵	۶۴۷,۲۹۲,۸۷۵
	۱۱۰۱	۱۱۰۲۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان	۵۱	۵۳۰,۸۲۷,۹۶۶	۱۰۰	۲۲۴,۷۶۸,۹۴۸	۸۶	۷۵۵,۵۹۶,۹۱۵
	۱۱۰۱	۱۱۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری سلامت جامعه	۳۶	۸۲۸,۸۶۵,۴۸۹	۱۰۱	۲۲۴,۷۶۸,۹۴۸	۵۲	۱,۰۵۳,۶۳۴,۴۳۸
	۱۱۰۱	۱۱۰۴۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	روانپرستاری	۴۵	۶۳۹,۸۸۸,۰۱۰	۱۰۲	۲۲۴,۷۶۸,۹۴۸	۷۶	۸۶۴,۶۵۶,۹۵۸
	۱۱۰۱	۱۱۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری داخلی-جراحی	۸۳	۲۵۵,۶۲۷,۳۸۹	۱۰۳	۲۲۴,۷۶۸,۹۴۸	۱۰۳	۴۸۰,۳۹۶,۳۳۷
	۱۱۰۱	۱۱۰۳۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری کودکان	۶۲	۴۲۶,۹۳۶,۹۸۶	۱۰۴	۲۲۴,۷۶۸,۹۴۸	۹۴	۶۵۱,۷۰۵,۹۳۴
	۱۱۰۱	۱۱۴۸۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری سالمندی	۴۳	۷۰۲,۳۶۱,۷۱۵	۱۰۵	۲۲۴,۷۶۸,۹۴۸	۶۸	۹۲۷,۱۳۰,۶۶۳
	۱۱۰۱	۱۱۴۴۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	پرستاری	۴۱	۷۴۸,۴۶۹,۳۰۱	۹۶	۲۸۰,۹۶۱,۱۸۶	۵۴	۱,۰۲۹,۴۳۰,۴۸۷
	۱۱۰۲	۱۱۴۷۲	کارشناسی پیوسته	مامایی	۳۵	۸۲۸,۹۶۴,۰۴۸	۷۴	۴۲۲,۴۳۳,۴۳۰	۴۰	۱,۲۵۱,۳۹۷,۴۷۸
۱۱۰۲	۱۱۴۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مامایی	۷۲	۳۶۸,۳۷۲,۵۹۰	۹۸	۲۲۷,۲۰۸,۵۷۳	۱۰۰	۵۹۵,۵۸۱,۱۶۳	
۱۱۰۳	۱۱۰۱۵	کارشناسی ناپیوسته	فوریت‌های پزشکی	۱۰۱	۱۲۲,۹۵۲,۵۵۵	۱۰۶	۲۱۵,۷۵۶,۱۸۱	۱۰۸	۳۳۸,۷۰۸,۷۳۶	
۱۱۰۴	۱۱۶۱۲	کارشناسی پیوسته	هوش‌بری	۸۶	۲۳۵,۸۳۰,۸۸۶	۷۲	۴۲۴,۳۶۳,۵۲۱	۹۲	۶۶۰,۱۹۴,۴۰۷	
۱۱۰۴	۱۱۶۱۳	کارشناسی ناپیوسته	هوش‌بری	۶۵	۴۰۰,۳۷۵,۸۱۱	۱۰۷	۲۱۲,۱۸۱,۷۶۰	۹۸	۶۱۲,۵۵۷,۵۷۱	
۱۱۰۵	۱۱۴۶۲	کارشناسی پیوسته	اتاق عمل	۵۶	۴۸۷,۱۶۳,۱۱۲	۷۳	۴۲۴,۰۴۶,۰۲۴	۷۰	۹۱۱,۲۰۹,۱۳۶	
۱۱۰۵	۱۱۴۶۳	کارشناسی ناپیوسته	اتاق عمل	۹۴	۱۶۳,۰۹۲,۵۶۹	۱۰۸	۲۱۲,۰۲۳,۰۱۲	۱۰۷	۳۷۵,۱۱۵,۵۸۲	
۱۱۰۵	۱۱۰۵۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اتاق عمل	۷۱	۳۶۸,۶۳۶,۰۹۱	۹۷	۲۲۸,۰۱۴,۸۷۱	۹۹	۵۹۶,۶۵۰,۹۶۲	

جدول ۲ (ادامه)

شماره دانشکده	شماره گروه	کد رشته	مقطع	رشته	بهای تمام شده آموزش		بهای تمام شده سربار		کل بهای تمام شده تحصیل یک دانشجو	
					رتبه	درصد	رتبه	درصد	رتبه	مبلغ
۱۲	۱۲۰۰	۱۲۱۰۴	دکتری عمومی	پزشکی	۱۳	۱۸۶۵۲۶۷۲۷۰	۱۹	۱۲۵۱۷۰۷۹۹۷۹	۱۲	۳۱۱۶۹۷۵۲۴۹
	۱۲۰۱	۱۲۵۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم تشریحی (آناتومی)	۵۲	۵۱۵۱۳۱۵۶۴	۵۶	۵۸۳۹۵۱۹۰۹۵	۴۶	۱۰۹۹۰۸۲۶۶۰
	۱۲۰۱	۱۲۵۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم تشریحی (آناتومی)	۱۵	۱۵۷۶۶۵۲۴۶۶۲	۱۸	۱۳۳۳۸۸۹۹۶۵	۱۵	۲۸۹۰۴۱۴۶۲۶
	۱۲۰۲	۱۲۳۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	اخلاق پزشکی	۳	۴۱۷۱۲۱۴۲۰۱	۱	۴۲۰۸۱۸۷۳۳۱۲	۳	۸۳۷۹۴۰۱۵۱۳
	۱۲۰۳	۱۲۵۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آمار زیستی	۷۳	۴۶۳۲۰۸۶۸۹	۶۱	۵۳۱۲۹۳۶۸۵	۷۴	۸۹۴۵۰۲۳۷۴
	۱۲۰۳	۱۲۵۶۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	آمار زیستی	۲۹	۹۳۰۳۸۹۸۸۹	۲۱	۱۹۵۴۱۰۷۹۲	۲۶	۲۱۲۵۸۰۰۶۸۲
	۱۲۰۴	۱۲۵۹۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	انگل شناسی پزشکی	۵۷	۴۸۳۶۵۵۸۶۲	۵۹	۵۳۶۸۷۷۹۰۰	۵۸	۱۰۲۰۵۳۳۷۶۱
	۱۲۰۴	۱۲۰۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	قارچ شناسی پزشکی	۷۴	۳۵۷۹۳۹۵۷۷	۶۰	۵۳۶۸۷۷۹۰۰	۷۳	۸۹۴۸۱۷۰۴۷۷
	۱۲۰۴	۱۲۵۹۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	انگل شناسی پزشکی	۱۸	۱۴۴۴۷۸۹۵۹۰۷	۲۰	۱۲۰۷۹۷۵۲۷۵	۱۷	۲۶۵۵۵۸۷۰۸۸۲
	۱۲۰۵	۱۲۱۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ایمنی شناسی پزشکی	۲۷	۹۶۴۶۸۷۲۹	۴۸	۶۶۶۰۸۰۷۴۲	۳۳	۱۶۱۰۷۶۸۳۷۱
	۱۲۰۵	۱۲۱۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	ایمنی شناسی پزشکی	۲۳	۱۷۱۷۴۰۱۷۲۸۱	۱۲	۱۴۵۳۶۸۱۶۷۰	۱۸	۲۶۲۷۶۹۸۹۵۱
	۱۲۰۶	۱۲۱۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	میکروب شناسی	۵۸	۴۷۵۵۷۵۹۴۱	۴۹	۶۳۶۲۷۹۰۳۲	۴۵	۱۱۱۱۸۵۴۹۷۲
	۱۲۰۶	۱۲۰۹۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ویروس شناسی پزشکی	۴۰	۷۸۰۲۲۱۱۴۴	۵۰	۶۳۶۲۷۹۰۳۲	۳۵	۱۴۱۶۶۵۰۰۱۷۶
	۱۲۰۶	۱۲۱۳۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	باکتری شناسی پزشکی	۱۷	۱۴۴۷۴۷۲۳۸۳۸	۱۳	۱۴۳۱۶۶۲۷۸۲۱	۱۴	۲۰۹۰۶۳۵۱۶۵۹
	۱۲۰۷	۱۲۱۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	بیوشیمی بالینی	۴۲	۷۰۳۸۹۲۸۴۴	۵۵	۵۹۲۷۱۲۹۲۰	۳۸	۱۲۶۶۶۰۵۷۶۴
	۱۲۰۷	۱۲۱۶۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	بیوشیمی بالینی	۲۱	۱۲۷۶۳۹۶۰۷۱	۱۷	۱۳۳۳۶۰۴۰۷۰	۱۹	۲۶۱۰۰۰۰۱۴۱
	۱۲۰۸	۱۲۵۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ژنتیک انسانی	۳۴	۸۴۷۶۲۵۴۹۵	۱۱	۱۴۸۷۷۸۸۴۰	۲۳	۲۳۳۵۴۱۴۳۳۵
	۱۲۰۹	۱۲۲۰۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماکولوژی	۴	۳۶۸۵۷۵۹۹۹۲	۳	۲۵۳۳۰۴۷۹۶۰	۵	۶۲۱۸۸۰۷۹۵۲
	۱۲۱۰	۱۲۰۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیک پزشکی	۵۴	۴۹۴۲۰۲۱۴۴	۶۷	۴۹۱۰۱۷۷۳۷	۶۱	۹۸۵۲۱۹۸۸۱
	۱۲۱۰	۱۲۰۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی پزشکی (بیوالکترونیک)	۸۷	۲۲۸۴۲۵۴۷۴	۶۸	۴۹۱۰۱۷۷۳۷	۸۸	۷۱۹۴۴۳۲۱۱
	۱۲۱۱	۱۲۱۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیولوژی	۵۹	۴۵۸۳۰۶۴۲۱	۵۱	۶۳۵۹۵۹۰۸۳	۴۷	۱۰۹۴۲۵۵۰۴
	۱۲۱۱	۱۲۱۷۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فیزیولوژی	۱۴	۱۶۸۱۱۷۱۲۰۶۰	۱۴	۱۴۳۰۹۰۷۹۳۷	۱۳	۳۱۱۲۶۱۹۹۹۸
	۱۲۱۲	۱۲۰۱۸	MPH	MD-MPH	۷۶	۳۳۲۰۷۲۰۸۶۳	۸۴	۳۷۵۵۷۸۶۶۴	۸۹	۷۰۸۲۹۹۵۲۷
	۱۲۱۶	۱۲۱۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	تکنولوژی گردش خون	۳۳	۸۴۹۲۹۳۱۹۵	۸۳	۳۸۱۵۹۰۴۱۲	۴۱	۱۲۳۰۸۸۳۶۰۷
	۱۲۲۹	۱۲۱۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	طب سنتی	۳۸	۷۹۸۹۱۴۷۸۸	۱۰	۱۵۵۴۳۳۸۸۷۷	۲۲	۲۳۳۳۲۵۳۶۶۵
	۱۲۳۴	۱۲۳۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش پزشکی الکترونیکی	۶۰	۴۴۰۷۴۲۱۵۱	۸۵	۳۶۹۷۳۰۴۹۰	۸۲	۸۱۰۴۷۲۶۴۱
	۱۳۰۱	۱۳۲۹۲	کارشناسی پیوسته	تکنولوژی پرستاری-رادیولوژی	۹۷	۱۴۸۷۶۶۹۲۱	۳۸	۸۰۱۶۶۱۸۶۳	۶۶	۹۵۰۴۲۸۷۸۴
۱۳۰۱	۱۳۲۹۳	کارشناسی ناپیوسته	رادیولوژی	۱۰۰	۱۳۶۸۵۲۰۷۰	۷۹	۴۰۰۸۳۰۹۳۲	۱۰۱	۵۳۷۶۸۳۰۰۱	
۱۳۰۱	۱۳۰۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	رادیوبیولوژی و حفاظت پرتویی	۵۰	۵۴۵۸۰۲۶۴۰	۸۰	۴۰۰۸۳۰۹۳۲	۶۷	۹۴۶۶۳۳۵۷۲	
۱۳۰۲	۱۳۵۶۲	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۷۰	۳۸۳۶۸۳۶۲۱	۴۰	۷۷۱۵۷۶۹۸۵	۴۴	۱۱۵۵۲۶۰۶۰۷	
۱۳۰۲	۱۳۵۶۳	کارشناسی ناپیوسته	علوم آزمایشگاهی	۸۵	۲۴۰۷۴۳۱۷۱	۸۱	۳۸۵۷۸۸۴۹۳	۹۶	۶۲۶۵۳۱۶۶۴	
۱۳۰۲	۱۳۰۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	زیست فناوری پزشکی (بیوتکنولوژی)	۲۸	۹۴۵۳۳۵۸۶۰	۸۲	۳۸۵۷۸۸۴۹۳	۳۶	۱۳۳۱۱۲۴۳۵۲	
۱۳۰۳	۱۳۴۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سلامت و رسانه (ژورنالیزم پزشکی)	۱۰	۴۰۰۹۹۷۳۳۳۶۱	۷۸	۴۰۲۴۵۰۴۳۶	۲۰	۲۵۰۲۱۸۳۷۹۷	
۱۴۰۱	۱۴۴۳۲	کارشناسی پیوسته	فیزیوتراپی	۶۶	۳۹۹۶۸۵۸۵۴	۵۲	۶۲۱۹۶۴۹۰۶	۵۷	۱۰۲۱۶۶۵۰۷۶۰	
۱۴۰۱	۱۴۴۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیوتراپی	۴۸	۵۶۴۹۷۹۸۲۷	۸۹	۳۵۵۶۳۷۸۲۵	۶۹	۹۲۰۶۱۷۶۵۲	
۱۴۰۱	۱۴۴۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیوتراپی ورزش	۳۱	۸۷۴۱۷۲۱۷۰	۹۰	۳۵۵۶۳۷۸۲۵	۴۲	۱۲۲۹۸۰۹۹۹۵	
۱۴۰۱	۱۴۴۳۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فیزیوتراپی	۱۹	۱۳۲۴۹۹۴۷۹۶	۴۳	۷۱۱۲۷۵۶۵۰	۲۸	۲۰۰۳۶۲۷۰۴۴۶	
۱۴۰۲	۱۴۶۰۲	کارشناسی پیوسته	گفتاردرمانی	۷۵	۳۳۷۰۴۶۹۲۸	۵۳	۶۲۰۸۳۴۸۱۴	۶۵	۹۵۷۸۸۱۷۴۲	
۱۴۰۳	۱۴۶۴۲	کارشناسی پیوسته	کاردرمانی	۸۸	۲۲۳۴۱۰۹۳۲	۵۴	۶۱۸۱۹۶۴۰۴	۷۸	۸۴۶۰۷۰۳۳۶	

جدول ۲ (ادامه)

شماره دانشکده	شماره گروه	کد رشته	مقطع	رشته	بهای تمام شده آموزش		بهای تمام شده سر بار		کل بهای تمام شده تحصیل یک دانشجو		
					رتبه	درصد	رتبه	درصد	رتبه	مبلغ	
۱۵	۱۵۰۰	۱۵۵۷۴	دکتری عمومی	دارو سازی	۹	۲۳۰۷۱۶۶۸۴۹	۹	۱۰۶۷۸۸۵۳۷	۳۴۱۳۹۵۵۳۸۷	۳	
	۱۵۰۱	۱۵۷۱۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	زیست فناوری دارویی	۶	۲۶۷۴۶۲۵۵۹۰۹	۹	۱۶۱۳۱۶۶۶۶۹	۴۲۸۷۷۹۲۵۷۸	۷	
	۱۵۰۲	۱۵۱۱۳	دکتری تخصصی	دارو سازی بالینی (کلینیکال فارماسی)	۲۰	۱۲۹۲۸۹۸۳۶۲	۲۲	۱۰۸۶۱۳۱۴۲	۲۴۰۱۵۱۱۵۰۵	۲۱	
	۱۵۰۳	۱۵۶۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	شیمی دارویی	۱۶	۱۵۱۶۵۳۲۹۴۳	۷	۱۷۰۳۸۹۷۰۸۱	۳۲۲۰۴۳۰۲۴	۱۱	
	۱۵۰۴	۱۵۷۰۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماسیوتیکس	۱۱	۱۹۷۴۱۵۱۸۲۸	۱۵	۱۴۱۱۶۹۶۱۸۰	۳۳۸۵۸۴۸۰۰۹	۱۰	
	۱۵۰۵	۱۵۲۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماکونوزی	۸	۲۴۵۶۰۳۳۸۱	۲	۳۸۹۲۰۰۱۵	۶۳۳۱۷۸۰۳۳۹۶	۴	
	۱۵۰۶	۱۵۰۰۱	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سم شناسی (فارماکولوژی توکسیکولوژی)	۴۷	۵۹۲۵۷۴۲۱۲	۶۶	۴۹۹۰۱۸۲۰۲	۱۰۹۱۵۵۹۲۴۱۴	۴۸	
	۱۵۰۶	۱۵۱۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	سم شناسی (فارماکولوژی توکسیکولوژی)	۲۴	۱۴۹۵۸۹۷۸۱	۲۵	۱۰۳۷۳۳۶۲۴۲	۲۱۸۶۹۷۶۰۲۳	۲۵	
	۱۵۰۷	۱۵۳۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	نانوفناوری دارویی	۷	۲۴۴۴۴۹۲۶۸۲	۸	۱۶۸۸۰۴۹۱۰۱	۴۱۳۲۵۴۱۷۸۳	۸	
	۲۲	۲۲۰۱	۲۲۰۴۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	زیست فناوری پزشکی	۲	۶۸۰۸۸۹۳۷۷۵	۶	۲۰۲۴۰۵۰۷۷۴	۸۸۳۲۹۴۴۵۴۸	۲
		۲۲۰۲	۲۲۰۵۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	پزشکی مولکولی (سلولی مولکولی)	۱	۷۳۰۰۴۰۸۱۴۵	۴	۲۱۵۰۳۸۵۶۰۷	۹۴۵۰۷۹۳۷۵۲	۱
		۲۲۰۳	۲۲۰۶۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم اعصاب	۵	۳۱۳۶۰۵۶۵۵۶	۵	۲۰۵۹۵۵۴۰۳۹	۵۱۹۵۶۱۰۵۹۵	۶
		۲۲۰۴	۲۲۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	نانوفناوری پزشکی	۲۵	۱۰۸۴۴۴۷۱۳۶	۲۶	۹۸۷۰۷۰۲۴۵	۲۰۷۲۱۵۴۳۶۱	۲۷
		۲۵۰۱	۲۵۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۹۵	۱۵۹۲۵۴۳۱۱	۱۶	۱۳۶۲۸۱۵۴۵۲	۱۵۲۲۰۶۹۷۶۳	۳۴
		۲۵۰۲	۲۵۰۱۱	کاردرانی	فوریت های پزشکی	۱۰۸	۲۲۹۸۵۷۹۵	۴۷	۶۸۲۰۷۶۳۳۷	۷۰۵۰۶۲۱۳۲	۹۰
۲۷	۲۷۰۱	۲۷۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم تغذیه	۶۴	۴۰۲۰۸۲۱۲۸	۳۱	۸۸۷۱۶۴۷۸۴	۱۲۲۸۹۲۴۶۹۱۲	۳۹	
	۲۷۰۱	۲۷۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم تغذیه	۷۷	۳۱۷۴۱۰۰۴۴	۷۰	۴۵۸۷۹۰۰۱۶	۷۷۶۲۰۰۰۵۹	۸۵	
	۲۷۰۱	۲۷۰۱۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم تغذیه	۲۲	۱۲۷۱۲۰۳۳۱	۲۷	۹۱۷۵۸۰۰۳۱	۲۱۸۸۷۸۳۴۶۳	۲۴	
	۲۷۰۲	۲۷۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم بهداشت در تغذیه	۷۹	۲۹۵۲۵۸۲۴۴	۶۳	۵۲۷۵۱۰۴۰۰	۸۲۲۷۶۸۶۶۴	۸۰	
	۲۷۰۳	۲۷۰۳۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	بهداشت و ایمنی مواد غذایی	۳۷	۸۲۳۳۲۰۳۹۰	۶۵	۵۰۷۴۵۸۱۴۱	۱۳۳۰۷۷۸۵۳۱	۳۷	
۲۸	۲۸۰۱	۲۸۶۳۲	کارشناسی پیوسته	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۹۰	۱۹۵۰۸۲۸۹۸	۳۳	۸۶۶۸۰۴۳۱۰	۱۰۶۱۸۸۷۰۲۸	۵۱	
	۲۸۰۱	۲۸۶۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۶۸	۳۹۶۶۵۶۳۳۵	۷۱	۴۵۱۳۳۴۰۳۸	۸۴۷۹۹۰۳۷۲	۷۷	
	۲۸۰۱	۲۸۶۳۹	دکتری تخصصی (Ph.D)	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۳۰	۹۰۴۲۳۰۲۷۹	۲۸	۹۰۲۶۶۸۰۷۶	۱۸۰۶۸۹۸۳۵۵	۳۱	
	۲۸۰۲	۲۸۶۲۲	کارشناسی پیوسته	فناوری اطلاعات سلامت	۹۲	۱۶۷۸۷۲۹۱۱	۲۹	۸۹۹۵۸۸۷۸۰	۱۰۶۷۴۶۱۶۹۱	۵۰	
	۲۸۰۲	۲۸۶۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فناوری اطلاعات سلامت	۵۵	۴۹۳۴۲۶۶۹۵	۶۹	۴۶۷۷۲۶۳۶۳	۹۶۱۱۵۳۰۵۸	۶۴	
	۲۸۰۳	۲۸۰۱۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اقتصاد بهداشت	۴۹	۵۶۱۲۹۸۹۳۷	۷۵	۴۱۸۲۰۰۷۷۸	۹۷۹۴۹۹۷۱۵	۶۳	
	۲۸۰۴	۲۸۶۵۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	انفورماتیک پزشکی	۶۷	۳۹۷۵۸۴۳۰۳	۷۶	۴۱۸۲۰۰۷۷۸	۸۱۵۷۸۵۰۸۱	۸۱	
۳۲	۳۲۰۱	۳۲۰۰۳	کاردرانی	فوریت های پزشکی	۱۰۶	۳۷۶۳۶۱۴۰	۹۲	۳۵۰۵۹۴۷۳۴	۳۸۸۳۳۰۸۷۴	۱۰۵	
	۳۲۰۱	۳۲۰۱۵	کارشناسی ناپیوسته	فوریت های پزشکی	۱۰۵	۳۸۵۸۵۳۳۷	۹۳	۳۵۰۵۹۴۷۳۴	۳۸۹۱۸۰۰۷۱	۱۰۴	
	۳۲۰۲	۳۲۰۰۴	کاردرانی	تکنسین سلامت دهان	۱۰۷	۲۵۷۹۲۰۳۲۵	۹۴	۳۵۰۵۹۴۷۳۴	۳۷۶۳۸۷۰۵۹	۱۰۶	
	۳۲۰۳	۳۲۰۱۴	کارشناسی پیوسته	بهداشت عمومی	۸۹	۲۰۶۸۲۹۷۹۸	۴۵	۷۰۱۱۸۹۴۶۸	۹۰۸۰۱۹۲۶۶	۷۱	
۳۳	۳۳۰۱	۳۳۰۱۴	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۱۰۳	۹۴۸۵۰۰۰۸	۴۲	۷۱۲۷۹۲۴۳۳	۸۰۷۶۴۲۴۴۱	۸۳	
۳۴	۳۴۰۱	۳۴۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۹۸	۱۴۵۸۳۳۶۶۵	۳۲	۸۷۸۳۶۶۳۵	۱۰۲۴۱۹۸۳۰۰	۵۵	
	۳۴۰۲	۳۴۰۳۴	کارشناسی پیوسته	هوش بری	۹۳	۱۶۴۹۷۴۸۰۰	۳۵	۸۵۷۳۱۱۹۹۰	۱۰۲۲۲۸۶۸۷۰	۵۶	
	۳۴۰۳	۳۴۰۲۴	کارشناسی پیوسته	اتاق عمل	۹۹	۱۴۰۷۶۱۹۲۷	۳۶	۸۵۷۳۱۱۹۹۰	۹۹۸۰۷۳۹۱۷	۶۰	
	۳۵۰۱	۳۵۰۱۴	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۱۰۴	۷۵۶۵۹۷۹۱	۳۷	۸۲۵۴۰۸۹۱۸	۹۰۱۰۶۸۷۰۸	۷۲	

جدول ۳: بهای تمام شده به تفکیک بهای تمام شده واحدهای درسی عملی و نظری (ارقام به ریال)

شماره دانشکده	شماره گروه	کد رشته	مقطع	رشته	بهای تمام شده واحدهای درسی عملی			بهای تمام شده واحدهای درسی نظری			کل بهای تمام شده تحصیل یک دانشجو		
					رتبه	درصد	مبلغ	رتبه	درصد	مبلغ	رتبه	مبلغ	
۱۰	۱۰۰۱	۱۰۵۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اپیدمیولوژی	۶۶	٪۲۴	۱۹۵,۵۵۲,۷۲۱	۷۷	٪۷۶	۶۱۱,۴۷۶,۲۹۱	۸۴	۸۰۷,۰۲۹,۰۱۲	
	۱۰۰۱	۱۰۵۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	اپیدمیولوژی	۱۱	٪۳۵	۶۴۶,۳۷۲,۹۳۹	۳۵	٪۶۵	۱,۱۹۲,۸۱۲,۵۵۰	۳۰	۱,۸۳۹,۱۸۵,۴۸۹	
	۱۰۰۲	۱۰۶۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ارگونومی	۳۳	٪۲۰	۳۳۱,۴۵۴,۰۰۶	۳۰	٪۸۰	۱,۳۴۴,۱۹۵,۸۱۰	۳۲	۱,۶۷۵,۶۴۹,۸۱۶	
	۱۰۰۳	۱۰۳۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش بهداشت	۱۰۴	٪۳	۳۵,۱۵۸,۳۸۹	۴۳	٪۹۷	۹۷۶,۸۳۶,۵۹۴	۵۹	۱,۰۱۱,۹۹۴,۹۸۴	
	۱۰۰۳	۱۰۰۱۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۲۵	٪۱۳	۳۶۵,۱۵۷,۸۴۸	۱۴	٪۸۷	۲,۴۵۰,۲۴۶,۰۰۵	۱۶	۲,۸۱۵,۴۰۳,۸۵۳	
	۱۰۰۳	۱۰۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سلامت سالمندی	۷۲	٪۱۶	۱۷۶,۲۹۹,۱۳۶	۴۷	٪۸۴	۹۰۱,۴۶۵,۸۱۳	۴۹	۱,۰۷۷,۷۶۴,۹۴۹	
	۱۰۰۴	۱۰۵۲۲	کارشناسی پیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۶۱	٪۲۶	۲۱۸,۶۸۸,۸۷۱	۷۴	٪۷۴	۶۲۱,۸۷۸,۳۸۸	۷۹	۸۴۰,۵۶۷,۲۵۸	
	۱۰۰۴	۱۰۵۲۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۴۹	٪۲۷	۲۷۲,۳۵۰,۶۲۸	۹۲	٪۶۳	۷۴۵,۵۲۹,۱۶۴	۸۷	۱,۰۱۷,۸۸۰,۷۹۲	
	۱۰۰۴	۱۰۱۰۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۵۴	٪۲۱	۲۵۲,۹۷۶,۵۲۴	۴۴	٪۷۹	۹۲۵,۴۵۳,۶۶۶	۴۳	۱,۱۷۸,۴۳۰,۱۹۰	
	۱۰۰۴	۱۰۵۲۳	کارشناسی ناپیوسته	مهندسی بهداشت حرفه‌ای	۹۱	٪۱۹	۱۱۵,۵۳۶,۴۷۶	۸۷	٪۸۱	۵۰۵,۹۷۲,۶۳۴	۹۷	۶۲۱,۵۰۹,۱۰۹	
	۱۰۰۵	۱۰۴۸۲	کارشناسی پیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۴۷	٪۲۸	۲۹۰,۸۵۴,۱۵۲	۵۸	٪۷۲	۷۴۷,۶۵۴,۵۶۰	۵۳	۱,۰۳۸,۵۰۸,۷۱۲	
	۱۰۰۵	۱۰۴۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۹۵	٪۱۱	۱۰۶,۷۴۸,۶۸۴	۴۸	٪۸۹	۸۷۷,۷۶۳,۷۰۴	۶۲	۹۸۴,۵۱۲,۳۸۸	
	۱۰۰۵	۱۰۴۸۳	کارشناسی ناپیوسته	مهندسی بهداشت محیط	۶۴	٪۳۱	۱۹۹,۶۹۸,۸۶۲	۹۵	٪۶۹	۴۵۴,۵۳۲,۳۳۱	۹۳	۶۵۴,۲۳۱,۴۹۴	
	۱۰۰۶	۱۰۱۴۲	کارشناسی پیوسته	بهداشت عمومی	۶۹	٪۲۱	۱۸۳,۹۳۱,۶۸۰	۶۹	٪۷۹	۶۹۴,۷۹۸,۴۱۹	۷۵	۸۷۸,۷۳۰,۰۹۸	
	۱۰۰۶	۱۰۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش جامعه‌نگر در نظام سلامت	۱۰۶	٪۳	۱۴,۷۳۱,۷۵۳	۹۳	٪۹۷	۴۶۷,۹۰۲,۲۱۴	۱۰۲	۴۸۲,۶۳۳,۹۶۷	
	۱۰۰۷	۱۰۶۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین	۱۴	٪۳۳	۶۳۳,۵۲۳,۹۵۵	۳۱	٪۶۷	۱,۲۹۶,۷۱۸,۴۴۱	۲۹	۱,۹۳۰,۲۴۲,۳۹۶	
	۱۱	۱۱۰۱	۱۱۴۴۲	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۷۹	٪۲۳	۱۵۱,۴۷۳,۹۵۱	۸۶	٪۷۷	۵۱۳,۹۱۵,۶۳۹	۹۱	۶۶۵,۳۸۹,۵۹۱
		۱۱۰۱	۱۱۹۰۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری مراقبت‌های ویژه بزرگسالان	۷۶	٪۲۴	۱۵۶,۱۶۱,۰۳۳	۸۸	٪۷۶	۴۹۱,۱۳۱,۸۰۲	۹۵	۶۴۷,۲۹۲,۸۷۵
		۱۱۰۱	۱۱۰۲۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان	۶۳	٪۲۷	۲۰۴,۰۸۵,۵۳۵	۸۲	٪۷۳	۵۵۱,۵۱۱,۳۸۰	۸۶	۷۵۵,۵۹۶,۹۱۵
		۱۱۰۱	۱۱۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری سلامت جامعه	۵۱	٪۲۶	۲۶۸,۷۲۱,۲۰۰	۵۶	٪۷۴	۷۸۴,۹۱۳,۲۳۷	۵۲	۱,۰۵۳,۶۳۴,۴۳۸
۱۱۰۱		۱۱۰۴۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	روانپرستاری	۲۰	٪۵۱	۴۳۸,۰۱۲,۹۸۲	۹۶	٪۴۹	۴۲۶,۶۴۳,۹۷۶	۷۶	۸۶۴,۶۵۶,۹۵۸	
۱۱۰۱		۱۱۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری داخلی-جراحی	۵۹	٪۴۷	۲۲۵,۱۳۴,۲۴۶	۱۰۵	٪۵۳	۲۵۵,۲۶۲,۰۹۱	۱۰۳	۴۸۰,۳۹۶,۳۳۷	
۱۱۰۱		۱۱۰۳۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری کودکان	۳۵	٪۵۱	۳۳۰,۳۷۱,۰۱۱	۱۰۳	٪۴۹	۳۲۱,۳۳۴,۹۲۳	۹۴	۶۵۱,۷۰۵,۹۳۴	
۱۱۰۱		۱۱۴۸۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	پرستاری سالمندی	۲۴	٪۴۱	۳۷۶,۲۸۷,۷۸۸	۸۴	٪۵۹	۵۵۰,۸۴۲,۸۷۵	۶۸	۹۲۷,۱۳۰,۶۶۳	
۱۱۰۱		۱۱۴۴۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	پرستاری	۱۰۵	٪۲	۲۲,۱۳۳,۷۸۳	۳۹	٪۹۸	۱,۰۰۷,۲۹۶,۷۰۳	۵۴	۱,۰۲۹,۴۳۰,۴۸۷	
۱۱۰۲		۱۱۴۷۲	کارشناسی پیوسته	مامایی	۳۰	٪۲۸	۳۴۸,۲۴۸,۳۱۴	۴۶	٪۷۲	۹۰۳,۱۴۹,۱۶۴	۴۰	۱,۲۵۱,۳۹۷,۴۷۸	
۱۱۰۲		۱۱۴۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مامایی	۸۲	٪۲۳	۱۳۹,۴۳۷,۴۵۰	۹۴	٪۷۷	۴۵۶,۱۴۳,۷۱۳	۱۰۰	۵۹۵,۵۸۱,۱۶۳	
۱۱۰۳		۱۱۰۱۵	کارشناسی ناپیوسته	فوریت‌های پزشکی	۸۴	٪۴۰	۱۳۷,۰۳۸,۸۷۰	۱۰۸	٪۶۰	۲۰۱,۶۶۹,۸۶۶	۱۰۸	۳۳۸,۷۰۸,۷۳۶	
۱۱۰۴		۱۱۶۱۲	کارشناسی پیوسته	هوش‌بری	۵۰	٪۴۱	۲۷۱,۴۱۸,۵۱۲	۱۰۰	٪۵۹	۳۸۰,۷۷۵,۸۹۵	۹۲	۶۶۰,۱۹۴,۴۰۷	
۱۱۰۴		۱۱۶۱۳	کارشناسی ناپیوسته	هوش‌بری	۶۷	٪۳۱	۱۹۰,۶۳۰,۲۴۳	۹۷	٪۶۹	۴۲۱,۹۲۷,۳۲۸	۹۸	۶۱۲,۵۵۷,۵۷۱	
۱۱۰۵		۱۱۴۶۲	کارشناسی پیوسته	اتاق عمل	۲۶	٪۳۹	۳۵۸,۵۱۰,۸۸۵	۸۱	٪۶۱	۵۵۲,۶۹۸,۲۵۱	۷۰	۹۱۱,۲۰۹,۱۳۶	
۱۱۰۵		۱۱۴۶۳	کارشناسی ناپیوسته	اتاق عمل	۷۷	٪۴۲	۱۵۵,۶۸۳,۲۹۶	۱۰۷	٪۵۸	۲۱۹,۴۳۲,۲۸۵	۱۰۷	۳۷۵,۱۱۵,۵۸۲	
۱۱۰۵		۱۱۰۵۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اتاق عمل	۸۹	٪۲۱	۱۲۲,۶۴۳,۰۷۲	۹۱	٪۷۹	۴۷۴,۰۰۷,۸۹۰	۹۹	۵۹۶,۶۵۰,۹۶۲	

شماره دانشکده	شماره گروه	کد رشته	مقطع	رشته	بهای تمام شده			بهای تمام شده			کل بهای تمام شده		
					رتبه	درصد	مبلغ	رتبه	درصد	مبلغ	رتبه	مبلغ	تحصیل یک دانشجوی
	۱۲۰۰	۱۲۱۰۴	دکتری عمومی	پزشکی	۹۴	۳	۱۰۸۰۴۰۶۹۰	۹۴	۳	۳۰۰۸۹۳۴۵۶۰	۹	۹۷	۳۰۱۱۶۹۷۵۲۴۹
	۱۲۰۱	۱۲۵۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم تشریحی (آناتومی)	۱۸	۴۴	۴۸۳۰۱۹۹۷۶	۷۶	۵۶	۶۱۶۰۶۲۶۸۴	۷۶	۵۶	۱۰۰۹۹۰۸۲۶۶۰
	۱۲۰۱	۱۲۵۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم تشریحی (آناتومی)	۲	۵۰	۱۰۴۵۳۷۸۱۶۳۰	۲۷	۵۰	۱۰۴۳۶۶۳۲۹۹۶	۲۷	۵۰	۲۸۹۰۰۴۱۴۶۲۶
	۱۲۰۲	۱۲۳۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	اخلاق پزشکی	۴۲	۴	۳۱۰۵۴۲۱۲۱	۲	۹۶	۸۰۰۶۸۸۵۹۳۹۲	۲	۹۶	۸۰۳۷۹۴۰۱۵۱۳
	۱۲۰۳	۱۲۵۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آمار زیستی	۷۳	۱۹	۱۷۰۹۱۰۸۰۱	۶۴	۸۱	۷۲۳۵۹۱۵۷۳	۶۴	۸۱	۸۹۶۵۰۲۳۷۶
	۱۲۰۳	۱۲۵۶۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	آمار زیستی	۱۰	۳۲	۶۷۹۳۳۵۳۰۹	۲۶	۶۸	۱۰۴۴۶۴۶۵۳۷۲	۲۶	۶۸	۲۰۱۲۵۸۰۰۶۸۲
	۱۲۰۴	۱۲۵۹۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	انگل شناسی پزشکی	۳۷	۳۲	۳۲۴۸۶۰۷۵۱	۶۸	۶۸	۶۹۵۶۳۰۱۱	۶۸	۶۸	۱۰۲۰۵۳۳۷۶۱
	۱۲۰۴	۱۲۰۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فارج شناسی پزشکی	۳۱	۳۸	۳۴۳۸۴۷۸۳۶	۸۳	۶۲	۵۵۰۹۶۹۶۴۱	۸۳	۶۲	۸۹۴۸۱۷۴۷۷
	۱۲۰۴	۱۲۵۹۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	انگل شناسی پزشکی	۵	۴۱	۱۰۷۰۶۱۶۶۳۰۴	۲۴	۵۹	۱۰۵۷۹۷۰۴۵۷۷	۲۴	۵۹	۲۰۶۵۵۸۷۰۸۸۲
	۱۲۰۵	۱۲۱۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ایمنی شناسی پزشکی	۷۱	۱۱	۱۷۷۸۱۹۰۲۶۱	۲۸	۸۹	۱۰۴۳۲۹۴۹۱۱۰	۲۸	۸۹	۱۰۶۱۰۷۶۸۳۷۱
	۱۲۰۵	۱۲۱۵۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	ایمنی شناسی پزشکی	۹۷	۴	۱۰۰۸۸۰۷۱۰	۱۳	۹۶	۲۰۵۲۶۱۸۰۲۴۰	۱۳	۹۶	۲۰۶۲۷۶۹۸۹۵۱
	۱۲۰۶	۱۲۱۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	میکروب شناسی	۲۸	۳۲	۳۵۴۲۱۳۴۳۰	۵۷	۶۸	۷۵۷۶۴۱۵۴۲	۵۷	۶۸	۱۰۱۱۱۸۵۴۹۷۲
	۱۲۰۶	۱۲۰۹۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ویروس شناسی پزشکی	۳۲	۲۴	۳۳۷۸۵۰۶۹۳	۳۷	۷۶	۱۰۰۷۸۶۴۹۰۴۸۲	۳۷	۷۶	۱۰۴۱۶۶۵۰۰۱۷۶
۱۲	۱۲۰۶	۱۲۱۳۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	باکتری شناسی پزشکی	۹	۲۳	۶۸۲۵۳۹۵۲۸	۱۶	۷۷	۲۰۲۲۳۸۱۲۱۳۱	۱۶	۷۷	۲۰۹۰۶۳۵۱۶۵۹
	۱۲۰۷	۱۲۱۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	بیوشیمی بالینی	۱۰۲	۴	۵۰۱۳۷۰۵۸	۳۲	۹۶	۱۰۲۴۶۴۶۸۷۰۷	۳۲	۹۶	۱۰۲۹۶۶۰۵۷۶۴
	۱۲۰۷	۱۲۱۶۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	بیوشیمی بالینی	۴	۴۶	۱۰۲۰۱۷۴۴۲۵۴	۲۹	۵۴	۱۰۴۰۸۰۲۵۵۸۸۷	۲۹	۵۴	۲۰۶۰۰۰۰۰۱۴۱
	۱۲۰۸	۱۲۵۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	ژنتیک انسانی	۱۰۰	۴	۸۸۵۲۴۲۰۹	۱۵	۹۶	۲۰۲۴۶۸۹۰۱۲۶	۱۵	۹۶	۲۰۳۳۵۰۴۱۴۳۳۵
	۱۲۰۹	۱۲۲۰۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماکولوژی	۱	۴۶	۲۰۸۴۱۶۹۷۴۴۷	۸	۵۴	۳۰۳۷۷۱۱۰۵۰۵	۸	۵۴	۶۰۲۱۸۸۰۷۰۹۵۲
	۱۲۱۰	۱۲۰۵۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیک پزشکی	۸۰	۱۵	۱۴۷۰۷۰۹۹۲۴	۵۲	۸۵	۸۳۷۰۹۰۹۹۱۷	۵۲	۸۵	۹۸۵۰۲۱۹۸۸۱
	۱۲۱۰	۱۲۰۶۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مهندسی پزشکی (بیوالکتریک)	۴۴	۴۴	۳۰۱۵۵۰۷۷۰	۹۸	۵۸	۴۱۷۰۹۳۷۴۴۱	۹۸	۵۸	۷۱۹۴۴۳۰۲۱۱
	۱۲۱۱	۱۲۱۷۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیولوژی	۵۲	۲۴	۲۵۷۰۷۲۵۱۱۰	۵۳	۷۶	۸۳۶۵۴۰۳۹۴	۵۳	۷۶	۱۰۰۹۴۰۲۶۵۵۰۴
	۱۲۱۱	۱۲۱۷۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فیزیولوژی	۳	۴۰	۱۰۲۴۵۷۱۰۱۸۲	۲۱	۶۰	۱۰۸۶۶۹۰۹۸۱۵	۲۱	۶۰	۳۰۱۱۲۶۱۹۹۹۸
	۱۲۱۲	۱۲۰۱۸	MPH	MD-MPH	۱۰۸			۶۷	۱۰۰	۷۰۸۲۹۹۵۲۷	۶۷	۱۰۰	۷۰۸۲۹۹۵۲۷
	۱۲۱۶	۱۲۱۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	تکنولوژی گردش خون	۵۷	۲۰	۲۴۰۱۴۰۷۳۹	۴۱	۸۰	۹۹۰۰۷۴۲۸۶۸	۴۱	۸۰	۱۰۲۳۰۸۸۳۶۰۷
	۱۲۲۹	۱۲۱۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	طب سنتی	۱۶	۲۱	۴۹۶۹۴۱۰۶۴	۲۳	۷۹	۱۰۸۵۶۳۱۲۶۰۰	۲۳	۷۹	۲۰۳۵۳۰۲۵۳۶۶۵
	۱۲۳۴	۱۲۳۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	آموزش پزشکی الکترونیکی	۳۴	۴۱	۳۳۰۷۶۸۷۹۵	۹۰	۵۹	۴۷۹۷۰۳۰۸۴۷	۹۰	۵۹	۸۱۰۴۷۲۷۶۴۱
	۱۳۰۱	۱۳۲۹۲	کارشناسی پیوسته	تکنولوژی پرتو شناسی-رادیولوژی	۵۳	۲۷	۲۵۶۴۹۲۱۶۷	۷۰	۷۳	۶۹۳۹۳۶۱۷	۷۰	۷۳	۹۵۰۴۲۸۷۸۴
	۱۳۰۱	۱۳۲۹۳	کارشناسی ناپیوسته	رادیولوژی	۸۵	۲۴	۱۳۰۶۳۰۱۶۹	۹۹	۷۶	۴۰۷۰۵۲۸۳۲	۹۹	۷۶	۵۳۷۶۸۳۰۰۱
	۱۳۰۱	۱۳۰۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	رادیوبیولوژی و حفاظت پرتویی	۹۰	۱۳	۱۱۸۴۳۷۰۲۵۲	۵۴	۸۷	۸۲۸۱۹۶۳۱۹	۵۴	۸۷	۹۴۶۶۳۳۰۵۷۲
	۱۳۰۲	۱۳۵۶۲	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۳۶	۲۸	۳۲۸۰۵۲۶۲۶	۵۵	۷۲	۸۲۷۰۲۰۷۹۳۰	۵۵	۷۲	۱۰۱۵۵۰۲۶۰۶۰۷
	۱۳۰۲	۱۳۵۶۳	کارشناسی ناپیوسته	علوم آزمایشگاهی	۴۸	۴۴	۲۷۳۰۲۲۴۳۷	۱۰۲	۵۶	۳۵۳۰۹۰۹۲۲۷	۱۰۲	۵۶	۶۲۶۵۳۱۶۶۴
	۱۳۰۲	۱۳۰۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	زیست فناوری پزشکی (بیوتکنولوژی)	۹۶	۸	۱۰۶۰۲۴۲۲۷۸	۳۳	۹۲	۱۰۲۲۴۸۸۲۰۷۴	۳۳	۹۲	۱۰۳۳۱۰۱۲۴۳۵۲
	۱۳۰۳	۱۳۴۸۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سلامت و رسانه (ژورنالیزم پزشکی)	۱۲	۲۶	۶۴۵۴۶۲۵۸۵	۲۲	۷۴	۱۰۸۵۶۷۲۱۰۲۱۲	۲۲	۷۴	۲۰۵۰۲۰۱۸۳۰۷۹۷
	۱۴۰۱	۱۴۴۳۲	کارشناسی پیوسته	فیزیوتراپی	۲۱	۳۹	۴۰۲۰۳۹۵۰۹۷۰	۷۵	۶۱	۶۱۹۰۲۵۴۷۹۰	۷۵	۶۱	۱۰۲۱۶۶۵۰۰۷۶۰
	۱۴۰۱	۱۴۴۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیوتراپی	۳۹	۳۵	۳۱۸۹۱۴۸۹۸	۷۸	۶۵	۶۰۱۰۷۰۲۰۷۵۴	۷۸	۶۵	۹۲۰۶۱۷۶۵۲
	۱۴۰۱	۱۴۴۴۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فیزیوتراپی ورزش	۱۷	۴۰	۴۹۲۰۳۴۴۳۲	۶۰	۶۰	۳۷۷۰۷۵۵۶۳	۶۰	۶۰	۱۰۲۲۹۸۰۰۹۹۵
	۱۴۰۱	۱۴۴۳۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فیزیوتراپی	۱۰۳	۲	۴۷۰۷۲۲۱۶۰	۱۹	۹۸	۱۰۹۸۸۵۴۸۰۲۸۶	۱۹	۹۸	۲۰۰۳۶۲۷۰۴۴۶
	۱۴۰۲	۱۴۶۰۲	کارشناسی پیوسته	گفتاردرمانی	۲۳	۴۱	۳۹۰۳۰۳۱۶۷۹	۸۰	۵۹	۵۶۷۸۵۰۰۶۳	۸۰	۵۹	۹۵۷۸۸۱۰۷۴۲
	۱۴۰۳	۱۴۶۴۲	کارشناسی پیوسته	کاردرمانی	۳۸	۳۸	۳۲۲۴۹۶۳۴۴	۸۵	۶۲	۵۱۹۰۱۱۰۹۹۲	۸۵	۶۲	۸۴۱۶۰۷۰۳۳۶

جدول ۳ (۱۵۱) هم

شماره دانشکده	شماره گروه	کد رشته	مقطع	رشته	بهای تمام شده			بهای تمام شده			کل بهای تمام شده تحصیل یک دانشجو	
					رتبه	درصد	مبلغ	رتبه	درصد	مبلغ		
۱۵	۱۵۰۰	۱۵۵۷۴	دکتری عمومی	داروسازی	۷	۲۵٪	۲,۵۶۹,۵۱۹,۳۲۵	۱۲	۷۵٪	۳,۴۱۳,۹۵۵,۳۸۷	۹	
	۱۵۰۱	۱۵۷۱۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	زیست فناوری دارویی	۲۹	۸٪	۳۵۲,۲۹۱,۱۳۷	۷	۹۲٪	۴,۲۸۷,۷۹۲,۵۷۸	۷	
	۱۵۰۲	۱۵۱۱۳	دکتری تخصصی	داروسازی بالینی (کلینیکال فارماسی)	۴۱	۱۳٪	۳۱۳,۵۷۱,۱۶۱	۱۷	۸۷٪	۲,۴۰۱,۵۱۱,۵۰۵	۲۱	
	۱۵۰۳	۱۵۶۸۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	شیمی دارویی	۵۵	۸٪	۲۵۱,۱۳۰,۶۷۴	۱۱	۹۲٪	۳,۲۲۰,۴۳۰,۰۲۴	۱۱	
	۱۵۰۴	۱۵۷۰۶	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماسیوتیکس	۲۲	۱۲٪	۳۹۰,۲۴۶,۷۸۴	۱۰	۸۸٪	۳,۳۸۵,۸۴۸,۰۰۹	۱۰	
	۱۵۰۵	۱۵۲۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	فارماکولوژی	۶۲	۳٪	۲۰۴,۵۳۵,۶۶۷	۴	۹۷٪	۶,۳۱۷,۸۰۳,۳۹۶	۴	
	۱۵۰۶	۱۵۰۰۱	کارشناسی ارشد ناپیوسته	سم شناسی (فارماکولوژی توکسیکولوژی)	۹۳	۱۰٪	۱۱۲,۵۷۶,۸۳۹	۴۲	۹۰٪	۱,۰۹۱,۵۹۲,۴۱۴	۴۸	
	۱۵۰۶	۱۵۱۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	سم شناسی (فارماکولوژی توکسیکولوژی)	۶	۴۴٪	۹۶۹,۸۵۵,۳۹۸	۳۴	۵۶٪	۲,۱۸۶,۹۷۶,۰۲۳	۲۵	
	۱۵۰۷	۱۵۳۱۰	دکتری تخصصی (Ph.D)	نانوفناوری دارویی	۶۵	۵٪	۱۹۶,۸۷۹,۳۱۲	۶	۹۵٪	۴,۱۳۲,۵۴۱,۷۸۳	۸	
	۲۲	۲۲۰۱	۲۲۰۴۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	زیست فناوری پزشکی	۸	۹٪	۸۰,۱۲۸,۰۶۶	۳	۹۱٪	۸,۸۳۲,۹۴۶,۵۴۸	۲
		۲۲۰۲	۲۲۰۵۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	پزشکی مولکولی (سلولی مولکولی)	۱۵	۶٪	۵۹۱,۵۸۶,۸۷۵	۱	۹۴٪	۹,۴۵۰,۷۹۳,۷۵۲	۱
		۲۲۰۳	۲۲۰۶۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم اعصاب	۱۳	۱۲٪	۶۳۴,۲۶۵,۳۳۸	۵	۸۸٪	۵,۱۹۵,۶۱۰,۵۹۵	۶
	۲۵	۲۲۰۴	۲۲۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	نانوفناوری پزشکی	۸۸	۶٪	۱۲۵,۱۵۰,۲۲۶	۲۰	۹۴٪	۲,۰۷۲,۱۵۴,۶۶۱	۲۷
		۲۵۰۱	۲۵۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۱۹	۳۱٪	۴۷۴,۷۹۲,۰۸۹	۳۸	۶۹٪	۱,۵۲۲,۰۶۹,۷۶۳	۳۴
		۲۵۰۲	۲۵۰۱۱	کارشناسی	فوریت های پزشکی	۶۰	۳۲٪	۲۲۳,۰۹۲,۱۸۳	۸۹	۶۸٪	۷,۰۵۰,۶۲۰,۱۳۲	۹۰
۲۷	۲۷۰۱	۲۷۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم تغذیه	۴۵	۲۳٪	۲۹۵,۰۰۰,۰۹۶	۴۰	۷۷٪	۱,۲۸۹,۲۴۶,۹۱۲	۳۹	
	۲۷۰۱	۲۷۰۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم تغذیه	۶۸	۲۴٪	۱۸۵,۳۸۳,۵۷۴	۷۹	۷۶٪	۷۷۶,۲۰۰,۰۵۹	۸۵	
	۲۷۰۱	۲۷۰۱۱	دکتری تخصصی (Ph.D)	علوم تغذیه	۸۱	۷٪	۱۴۶,۸۱۸,۰۶۹	۱۸	۹۳٪	۲,۱۸۸,۷۸۳,۳۶۳	۲۴	
۲۸	۲۷۰۲	۲۷۰۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	علوم بهداشت در تغذیه	۹۸	۱۱٪	۹۰,۶۱۲,۹۷۴	۶۲	۸۹٪	۸۲۲,۷۶۸,۶۴۴	۸۰	
	۲۷۰۳	۲۷۰۳۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	بهداشت و ایمنی مواد غذایی	۷۰	۱۴٪	۱۸۲,۹۰۵,۴۹۴	۳۶	۸۶٪	۱,۳۳۰,۷۷۸,۳۳۱	۳۷	
	۲۸۰۱	۲۸۶۳۲	کارشناسی پیوسته	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۷۸	۱۴٪	۱۵۳,۹۶۴,۴۱۰	۴۵	۸۶٪	۱,۰۶۱,۸۷۷,۰۲۸	۵۱	
۳۲	۲۸۰۱	۲۸۶۳۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۹۲	۱۴٪	۱۱۴,۷۴۷,۷۶۸	۶۱	۸۶٪	۸۴۷,۹۹۰,۳۷۲	۷۷	
	۲۸۰۱	۲۸۶۳۹	دکتری تخصصی (Ph.D)	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۴۶	۱۶٪	۲۹۰,۸۶۶,۱۶۲	۲۵	۸۴٪	۱,۸۰۶,۸۹۸,۳۵۵	۳۱	
	۲۸۰۲	۲۸۶۲۲	کارشناسی پیوسته	فناوری اطلاعات سلامت	۵۸	۲۱٪	۲۲۵,۲۱۷,۰۵۴	۵۱	۷۹٪	۱,۰۶۷,۴۶۱,۶۹۱	۵۰	
	۲۸۰۲	۲۸۶۲۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	فناوری اطلاعات سلامت	۹۹	۹٪	۸۹,۸۴۷,۱۷۰	۴۹	۹۱٪	۹۶۱,۱۵۳,۰۵۸	۶۴	
	۲۸۰۳	۲۸۰۱۵	کارشناسی ارشد ناپیوسته	اقتصاد بهداشت	۲۷	۳۶٪	۳۵۶,۲۸۰,۲۴۶	۷۳	۶۴٪	۹۷۹,۴۹۹,۷۱۵	۶۳	
	۲۸۰۴	۲۸۶۵۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته	انفورماتیک پزشکی	۱۰۱	۱۰٪	۸۵,۵۲۷,۰۱۳	۶۳	۹۰٪	۸۱۵,۷۸۵,۰۸۱	۸۱	
۳۳	۳۲۰۱	۳۲۰۰۳	کارشناسی پیوسته	فوریت های پزشکی	۸۷	۳۳٪	۱۲۶,۷۶۸,۳۱۶	۱۰۴	۶۷٪	۳۸۸,۳۳۰,۸۷۴	۱۰۵	
	۳۲۰۱	۳۲۰۱۵	کارشناسی ناپیوسته	فوریت های پزشکی	۷۵	۴۱٪	۱۵۷,۶۶۰,۴۲۶	۱۰۶	۵۹٪	۳۸۹,۱۸۰,۰۷۱	۱۰۴	
	۳۲۰۲	۳۲۰۰۴	کارشناسی پیوسته	تکنسین سلامت دهان	۱۰۷	۱٪	۵,۳۴۴,۵۰۸	۱۰۱	۹۹٪	۳۷۶,۳۸۷,۰۵۹	۱۰۶	
	۳۲۰۳	۳۲۰۱۴	کارشناسی پیوسته	بهداشت عمومی	۵۶	۲۷٪	۲۴۱,۴۹۲,۹۴۹	۷۲	۷۳٪	۹۰۸,۰۱۹,۲۶۶	۷۱	
	۳۳۰۱	۳۳۰۱۴	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۸۶	۱۶٪	۱۲۹,۸۸۸,۹۳۲	۷۱	۸۴٪	۸۰۷,۶۴۲,۴۴۱	۸۳	
۳۴	۳۴۰۱	۳۴۰۱۴	کارشناسی پیوسته	علوم آزمایشگاهی	۴۳	۳۰٪	۳۰۶,۵۴۴,۲۹۴	۶۵	۷۰٪	۱,۰۲۴,۱۹۸,۳۰۰	۵۵	
	۳۴۰۲	۳۴۰۲۴	کارشناسی پیوسته	هوش بری	۴۰	۳۱٪	۳۱۳,۹۵۰,۰۳۱	۶۶	۶۹٪	۱,۰۲۲,۲۸۶,۸۷۰	۵۶	
	۳۴۰۳	۳۴۰۲۴	کارشناسی پیوسته	اتاق عمل	۸۳	۱۴٪	۱۳۹,۴۲۸,۰۶۵	۵۰	۸۶٪	۹۹۸,۷۳۰,۹۱۷	۶۰	
	۳۵۰۱	۳۵۰۱۴	کارشناسی پیوسته	پرستاری	۷۴	۱۸٪	۱۶۰,۱۹۹,۴۰۰	۵۹	۸۲٪	۹۰۱,۰۶۸,۷۰۸	۷۲	

یافته‌ها

درسی نظری و عملی محاسبه شده است. همان‌طور که در این جدول ملاحظه می‌شود، به‌طور میانگین، بهای تمام‌شده آموزش ۵۳٪ و بهای تمام‌شده سربار ۴۷٪ و از سوی دیگر بهای تمام‌شده واحدهای درسی عملی ۲۰٪ و بهای تمام‌شده واحدهای درسی نظری ۸۰٪ کل بهای تمام‌شده تحصیل را تشکیل می‌دهد.

نتایج حاصل از محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل هر دانشجو که از مجموع بهای تمام‌شده آموزش و بهای تمام‌شده سربار تشکیل شده است، در جدول شماره ۲ آورده شده است و تخمینی از کل بهای تمام‌شده، با تفکیک بهای تمام‌شده برای واحدهای درسی عملی و نظری نیز در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

آزمون فرضیه‌های پژوهش

توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کولوموگروف-اسمیرنوف بررسی و نتایج آن در جدول شماره ۵ ارائه شده است. با توجه به اینکه سطح معنی‌داری آزمون کولوموگروف-اسمیرنوف کمتر از ۰/۰۵ به دست آمده است، توزیع متغیرهای پژوهش از توزیع غیرنرمال پیروی می‌کند. از این‌رو، برای مقایسه و بررسی نتایج از آزمون کروسکال-والیس و همبستگی اسپیرمن استفاده شد.

آمار توصیفی

در جدول شماره ۴ میانگین بهای تمام‌شده در مقاطع مختلف تحصیلی ارائه شده است. افزون بر این، به‌منظور کمک در تحلیل و مدیریت هزینه‌ها، میانگین بهای تمام‌شده تحصیل در مقاطع مختلف با تفکیک بهای تمام‌شده آموزش و سربار و بهای تمام‌شده واحدهای

جدول ۴: آمار توصیفی (ارقام به ریال)

مقطع تحصیلی	تعداد	میانگین بهای تمام شده به تفکیک بهای تمام‌شده آموزش و سربار				میانگین بهای تمام شده به تفکیک بهای تمام‌شده واحدهای درسی نظری و عملی				میانگین بهای تمام‌شده تحصیل یک دانشجو		سرانه بودجه برآورده برای هر رشته مقطع		
		درصد	رتبه	سربار	آموزش	درصد	رتبه	واحدهای درسی عملی	واحدهای درسی نظری	درصد	رتبه	مبلغ	رتبه	مبلغ سرانه
MPH	۱	۵۳٪	۷	۳۷۵,۵۷۸,۶۶۴	۴۷٪	۵	۳۳۲,۷۲۰,۸۶۳	۷۰۸,۲۹۹,۵۲۷	۱۰۰٪	۶	۷۰۸,۲۹۹,۵۲۷	۶	۱۵۶,۳۶۹,۸۰۰	(۵۵۱,۹۲۹,۷۱۷)
دکتری تخصصی (Ph.D)	۲۷	۴۲٪	۱	۱,۵۳۱,۴۶۶,۱۲۴	۵۸٪	۱	۲,۰۵۱,۰۴۰,۷۸۲	۳,۰۲۲,۹۶۲,۷۸۹	۸۳٪	۱	۳,۰۲۲,۹۶۲,۷۸۹	۱	۷۰۲,۰۳۸,۷۰۰	(۲,۹۳۴,۵۱۲,۰۸۴)
دکتری عمومی	۲	۳۶٪	۲	۱,۱۷۹,۲۴۸,۲۵۸	۶۴٪	۲	۲,۰۸۶,۲۱۷,۰۶۰	۲,۷۸۹,۲۲۶,۹۴۲	۸۵٪	۲	۲,۷۸۹,۲۲۶,۹۴۲	۲	۱,۰۹۲,۰۶۰,۲۰۰	(۲,۰۹۳,۴۰۵,۱۱۸)
کارشناسی	۳	۹۴٪	۶	۴۶۱,۰۸۸,۶۰۲	۶٪	۸	۲۸,۰۴۰,۷۵۳	۳۷۱,۴۹۱,۶۸۶	۷۶٪	۷	۳۷۱,۴۹۱,۶۸۶	۸	۱۵۶,۳۶۹,۸۰۰	(۳۳۳,۵۱۳,۵۵۵)
کارشناسی ارشد ناپیوسته	۴۵	۴۵٪	۵	۶۸۷,۹۴۳,۵۲۴	۵۵٪	۴	۵۸۸,۴۲۶,۶۸۸	۸۳۹,۳۷۲,۳۵۲	۷۸٪	۴	۸۳۹,۳۷۲,۳۵۲	۴	۲۳۸,۰۹۳,۳۰۰	(۸۳۸,۲۷۶,۹۱۲)
کارشناسی پیوسته	۲۲	۲۶٪	۶	۷۳۱,۴۸۷,۳۲۰	۷۴٪	۴	۲۵۸,۲۷۵,۴۴۴	۷۱۸,۲۱۴,۰۱۳	۷۳٪	۵	۷۱۸,۲۱۴,۰۱۳	۵	۳۸۶,۰۳۷,۲۰۰	(۶۰۳,۷۲۵,۶۶۴)
کارشناسی ناپیوسته	۸	۵۹٪	۸	۳۱۰,۴۶۱,۰۹۹	۴۰٪	۷	۲۰۸,۹۷۸,۵۵۴	۳۴۹,۴۵۴,۵۵۶	۶۷٪	۸	۳۴۹,۴۵۴,۵۵۶	۷	۱۵۶,۳۶۹,۸۰۰	(۳۴۳,۰۶۹,۸۵۳)
کل مقاطع	۱۰۸	۴۷٪	۳	۱,۷۹۶,۲۹۸,۶۵۵	۵۳٪	۳	۸۱۲,۰۶۰,۷۰۰	۱,۳۲۶,۳۴۳,۰۷۴	۸۰٪	۳	۱,۳۲۶,۳۴۳,۰۷۴	۳	۱,۶۹۸,۳۵۸,۲۲۵	

آزمون کروسکال-والیس، در جدول شماره ۷ ارائه شده است. بر اساس این جدول، بین مقاطع مختلف از نظر میزان بهای تمام شده سرانه تحصیل تفاوت معنی داری وجود دارد؛ به نحوی که میانگین میزان بهای تمام شده سرانه تحصیل در مقاطع دکتری تخصصی و عمومی به طور معنی داری از بقیه مقاطع بیشتر است.

برای بررسی فرضیه اول پژوهش از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد. با توجه به نتایج مندرج در جدول شماره ۶، بهای تمام شده سرانه تحصیل برای واحدهای درسی نظری و عملی رابطه مثبت و معنی داری با یکدیگر دارد. نتایج بررسی فرضیه دوم پژوهش با استفاده از

جدول ۵: آزمون توزیع داده‌ها

نتیجه	P-value	آماره Z	متغیر
توزیع غیرنرمال	۰/۰۰۰	۲/۶۸۴	هزینه کل
توزیع غیرنرمال	۰/۰۰۰	۲/۵۰۷	هزینه واحدهای درسی عملی
توزیع غیرنرمال	۰/۰۰۰	۲/۵۲۰	هزینه واحدهای درسی نظری

جدول ۶: آزمون فرضیه اول

هزینه نظری	هزینه عملی
۱	بهای تمام شده واحدهای درسی نظری
۰/۲۵۵ (۰/۰۰۸)	بهای تمام شده واحدهای درسی عملی

جدول ۷: آزمون فرضیه دوم

مقطع	میانگین (ریال)	انحراف معیار (ریال)	بیشینه (ریال)	کمینه (ریال)	آماره آزمون	سطح معنی داری
کارشناسی ارشد ناپيوسته	۱,۰۷۶,۳۷۰,۲۱۲/۳۸۳	۴۴۸,۲۱۴,۲۰۸/۰۵۵	۲,۵۰۲,۱۸۳,۷۹۷/۰۷	۴۸۰,۳۹۶,۳۳۷/۱۵		
کارشناسی پيوسته	۹۸۹,۷۶۲,۷۶۳/۸۰۴	۱۹۶,۷۱۷,۱۰۶/۵۴۱	۱,۵۲۲,۰۶۹,۷۶۲/۸۶	۶۶۰,۱۹۴,۴۰۶/۵۵		
کارشناسی ناپيوسته	۵۱۹,۴۳۹,۶۵۳/۴۴۰	۱۳۰,۶۶۸,۶۸۶/۹۰۳	۶۵۴,۲۳۱,۴۹۳/۵۸	۳۳۸,۷۰۸,۷۳۵/۵۳		
دکتری تخصصی	۳,۶۳۶,۵۵۰,۹۰۶/۰۱۹	۲,۲۹۷,۱۴۵,۹۱۳/۸۹۸	۹,۴۵۰,۷۹۳,۷۵۲/۰۹	۱,۰۲۹,۴۳۰,۴۸۶/۸۵	۷۱/۰۲۶	۰/۰۰۰
دکتری عمومی	۳,۲۶۵,۴۶۵,۳۱۷/۹۵۵	۲,۰۹۹,۹۹۶,۶۶۸/۸۲۸	۳,۴۱۳,۹۵۵,۳۸۶/۵۱	۳,۱۱۶,۹۷۵,۲۴۹/۴		
کاردانی	۴۸۹,۸۹۳,۳۵۴/۷۶	۱۸۶,۴۳۵,۷۰۱/۷۵۵	۷۰۵,۰۶۲,۱۳۱/۶۱	۳۷۶,۳۸۷,۰۵۸/۶۵		
mph (دوره عالی بهداشت عمومی)	۷۰۸,۲۹۹,۵۲۷/۳۷	-	۷۰۸,۲۹۹,۵۲۷/۳۷	۷۰۸,۲۹۹,۵۲۷/۳۷		

دانشکده‌های مختلف، با یکدیگر تفاوت معنی‌داری دارد؛ به‌نحوی که میانگین بهای تمام‌شده سرانه در دانشکده‌های علوم و فناوری‌های نوین پزشکی، داروسازی و پزشکی از بقیه دانشکده‌ها بیشتر است.

در نمودار شماره ۵ مقایسه میانگین بهای تمام‌شده تحصیل در دانشکده‌های مختلف با استفاده از آزمون بون‌فرنی ارائه شده است. در این نمودار حروف مشابه نشان‌دهنده معنی‌دار نبودن تفاوت است. بر اساس نمودار، دانشکده‌های علوم و فناوری‌های نوین پزشکی، داروسازی و پزشکی دارای بالاترین هزینه کل است؛ در حالی که هزینه کل در دانشکده‌های مجتمع آموزش عالی سلامت ممسنی، پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) و پرستاری آبان کمترین میزان بود. این میزان در مقایسه با دانشکده‌های علوم و فناوری‌های نوین پزشکی، داروسازی و پزشکی تفاوت معنی‌داری داشت؛ همچنین دیگر دانشکده‌ها در مقایسه با گروه‌های دارای بیشترین و کمترین هزینه تفاوت معنی‌داری نداشتند.

میانگین بهای تمام‌شده تحصیل در مقاطع مختلف با استفاده از آزمون بون‌فرنی مقایسه و نتایج آن در نمودار شماره ۴ ارائه شده است. در این نمودار حروف مشابه نشان‌دهنده معنی‌دار نبودن تفاوت است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، میانگین بهای تمام‌شده در مقطع دکتری عمومی و تخصصی تفاوت معنی‌داری با دیگر مقاطع داشت و بالاترین میزان بها را دارد؛ در حالی که مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته کمترین میزان بهای تمام‌شده را داشت. از طرفی مقاطع دکتری عمومی و تخصصی، پس از آن مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته و کارشناسی پیوسته و در آخر مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، به ترتیب، بیشترین هزینه کل را دارا بود.

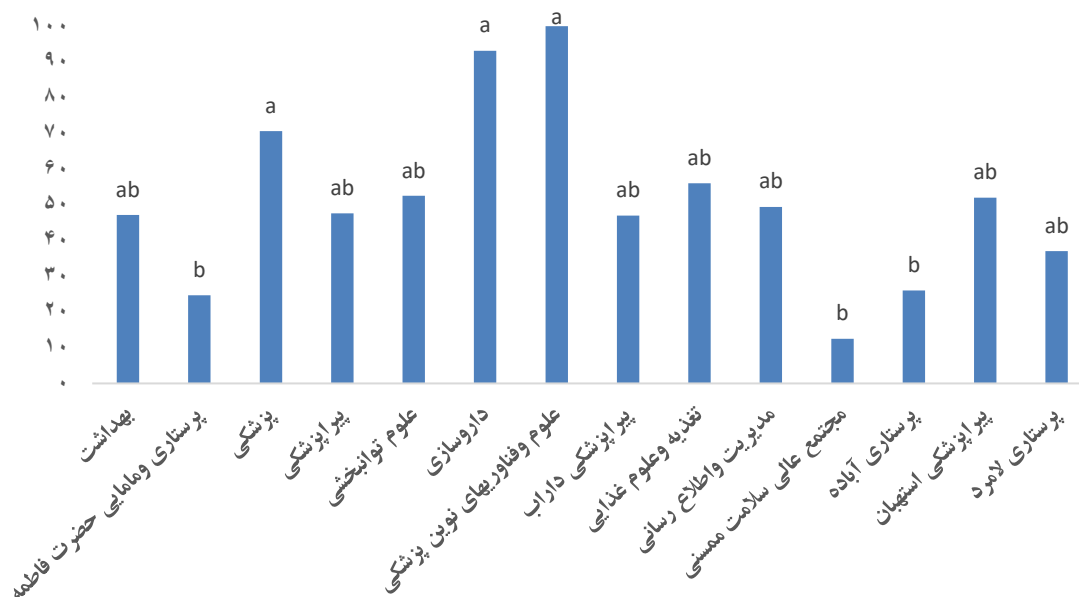
برای بررسی فرضیه سوم پژوهش نیز از آزمون کروسکال-والیس استفاده شد. سطح خطای ۱٪ با مقایسه میانگین بهای تمام‌شده سرانه تحصیل در رشته-مقاطع غیربالینی و استفاده از روش بهایی بر مبنای فعالیت در دانشکده‌های مختلف در جدول شماره ۸ ارائه شده است. در این جدول میزان بهای تمام‌شده سرانه در

نمودار ۴: مقایسه میانگین بهای تمام‌شده سرانه تحصیل در مقاطع مختلف

جدول ۸: آزمون فرضیه سوم

دانشکده	میانگین (ریال)	انحراف معیار (ریال)	بیشینه (ریال)	کمینه (ریال)
بهداشت	۱۷۹/۸۸۸	۶۱۱٫۹۶۲٫۹۷۶/۷۰۶	۲٫۸۱۵٫۴۰۳٫۸۵۲/۸۲	۴۸۲٫۶۳۳٫۹۶۶/۶۳
پرستاری و مامایی	۱۳۱/۱۹۵	۲۴۶٫۱۸۹٫۷۳۹/۳۴۴	۱٫۲۵۱٫۳۹۷٫۴۷۷/۷۸	۳۳۸٫۷۰۸٫۷۳۵/۵۳
حضرت فاطمه (س)	۳۳۰٫۶۰/۷۴۱	۱٫۷۴۹٫۴۲۹٫۴۲۷/۷۰۱	۸٫۳۷۹٫۴۰۱٫۵۱۲/۹۸	۷۰۸٫۲۹۹٫۵۲۷/۳۷
پزشکی	۱۴۱/۱۴۱	۶۵۷٫۱۸۷٫۵۰۵/۳۰۷	۲٫۵۰۲٫۱۸۳٫۷۹۷/۰۷	۵۳۷٫۶۸۳٫۰۰۱/۳۱
پیراپزشکی	۱۴۱/۵۴۲	۴۴۵٫۱۹۹٫۲۸۵/۴۲۵	۲٫۰۳۶٫۲۷۰٫۴۴۶/۳۹	۸۴۱٫۶۰۷٫۳۳۶/۰۸
علوم توانبخشی	۲۰۲/۲۰۲	۱٫۴۸۵٫۹۸۷٫۱۴۸/۰۴۳	۶٫۳۱۷٫۸۰۳٫۳۹۵/۹۳	۱٫۰۹۱٫۵۹۲٫۴۱۴/۲۸
داروسازی	۱۷۵/۰۴۳	۳٫۴۳۵٫۴۴۱٫۳۹۹/۹۵	۹٫۴۵۰٫۷۹۳٫۷۵۲/۰۹	۲٫۰۷۲٫۱۵۴٫۶۶۰/۶۶
علوم و فناوری های نوین پزشکی	۱۱۳/۲۳۵	۵۷۷٫۷۱۱٫۶۳۶/۳۳۸	۱٫۵۲۲٫۰۶۹٫۷۶۲/۸۶	۷۰۵٫۰۶۲٫۱۳۱/۶۱
پیراپزشکی داراب	۵۵۰/۱/۶۴۶	۵۶۸٫۲۰۱٫۹۸۰/۰۳۷	۲٫۱۸۸٫۷۸۳٫۳۶۲/۷۳	۷۷۶٫۲۰۰٫۰۵۹/۴۵
تغذیه و علوم غذایی مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	۲۲۸/۶۳۳	۳۳۵٫۸۲۶٫۳۵۷/۰۰۱	۱٫۸۰۶٫۸۹۸٫۳۵۵/۲۱	۸۱۵٫۷۸۵٫۰۸۰/۸
مجتمع آموزش عالی سلامت ممسنی	۳۱۷/۴۱۸	۲۶۱٫۷۷۴٫۶۶۸/۲۷	۹۰۸٫۰۱۹٫۲۶۵/۶۸	۳۷۶٫۳۸۷٫۰۵۸/۶۵
پرستاری آباده	۴۴۱/۲۴	۸۰۷٫۶۴۲٫۴۴۱/۲۴	۸۰۷٫۶۴۲٫۴۴۱/۲۴	۸۰۷٫۶۴۲٫۴۴۱/۲۴
پیراپزشکی استهبان	۲۸/۷۴۷	۱۴٫۵۶۲٫۵۳۲/۲۲۴	۱٫۰۲۴٫۱۹۸٫۲۹۹/۵۹	۹۹۸٫۰۷۳٫۹۱۶/۵۷
پرستاری ام البنین (س) لامرد	۷۰۸/۲۲	۹۰۱٫۰۶۸٫۷۰۸/۲۲	۹۰۱٫۰۶۸٫۷۰۸/۲۲	۹۰۱٫۰۶۸٫۷۰۸/۲۲
آماره آزمون	۵۴/۳۳۳	سطح معنی داری	۰/۰۰۰	

نمودار ۵: مقایسه میانگین بهای تمام شده سرانه تحصیل در دانشکده های مختلف

بحث و نتیجه‌گیری

بیشتری در تخصیص اعتبارات به عمل آید. برای تعیین سهم بر مبنای هزینه سرانه تحصیل، نباید به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی فعال در نظام آموزشی یکسان توجه کرد.

نتایج آزمون فرضیه اول (جدول شماره ۶) نشان داد که از نظر آماری بهای تمام‌شده تحصیل در واحدهای درسی نظری با بهای تمام‌شده تحصیل در واحدهای درسی عملی رابطه معنی‌داری دارد و با افزایش بهای تمام‌شده واحدهای درسی نظری، بهای تمام‌شده واحدهای درسی عملی نیز افزایش می‌یابد. نتایج آزمون فرضیه دوم (جدول شماره ۷) بیانگر آن است که از نظر آماری بین مقاطع مختلف، در میزان بهای تمام‌شده سرانه تحصیل دانشجویان تفاوت معنی‌داری وجود دارد؛ به نحوی که میانگین میزان بهای تمام‌شده سرانه تحصیل در مقاطع دکتری تخصصی و عمومی به‌طور معنی‌داری از بقیه مقاطع بیشتر است. مقایسه نتایج جدول شماره ۴ نشان می‌دهد، با افزایش مدت زمان مقطع و تخصصی‌تر شدن آن، بهای تمام‌شده تحصیل افزایش می‌یابد. تعداد کم دانشجویانی که در مقطع بالاتر از کارشناسی تحصیل می‌کنند، تدریس به‌وسیله استادان با درجه علمی بالاتر که هزینه بیشتری در بر دارد و استفاده از واحدهای معادل در دوره تحصیلات تکمیلی را می‌توان از جمله عوامل تأثیرگذار بر بیشتر بودن بهای تمام‌شده تحصیل در این مقاطع دانست. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های حقدوست و همکاران (۳۲) و قاسم‌پور و همکاران (۳۴) مطابقت دارد. نتایج آزمون فرضیه سوم (جدول شماره ۸) نشان‌دهنده آن است که از نظر آماری در بین

مهم‌ترین دستاورد و اهمیت پژوهش حاضر، ارائه الگوی محاسبه بهای تمام‌شده تحصیل در بخش سلامت به‌روشن بهایابی بر مبنای فعالیت است. نتایج آمار توصیفی (جدول شماره ۴) نشان داد که مقطع کاردانی با مبلغ حدود ۴۸۹ میلیون ریال کمترین و مقطع دکتری تخصصی با مبلغ حدود ۳۶۳۶ میلیون ریال بیشترین مقدار را از نظر میانگین بهای تمام‌شده داشته است. با بررسی ترکیب درصد سهم هزینه سربار و آموزش از بهای تمام‌شده نیز مشخص می‌شود که در مقطع دکتری عمومی نسبت به سایر مقاطع، آموزش سهم بیشتری دارد (۶۴٪ از کل بهای تمام‌شده). این در حالی است که در مقطع کاردانی هزینه سربار نسبت به سایر مقاطع از بهای تمام‌شده، سهم بیشتری دارد (۹۴٪ از کل بهای تمام‌شده). همچنین، نتایج بررسی میانگین کل در جدول شماره ۴ حاکی از آن است که سهم واحدهای درسی نظری از بهای تمام‌شده تحصیل چهار برابر سهم واحدهای درسی عملی است.

علاوه بر موارد بالا، در جدول شماره ۴ بودجه پرداختی دولت به‌ازای هر دانشجو برای تحصیل در هر مقطع با بهای تمام‌شده تحصیل یک دانشجو مقایسه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، بهای تمام‌شده تحصیل در همه مقاطع بیشتر از سرانه تحصیل پرداختی به دانشگاه در بودجه است. این نتیجه مشابه نتیجه پژوهش‌های رضایی (۳۵)، رحیم‌نیا و همکاران (۳۶) و کجوری و همکاران (۳۷) است. لازم است، اعتبارات با توجه به نوع دانشگاه‌های کشور اختصاص یابد و دقت

با وجود این، پیشنهاد می‌شود مسئولان به بهای تمام‌شده سربار نیز توجه ویژه داشته باشند؛ چراکه هدف اصلی تحصیل دانشجوی، آموزش است و بهای تمام‌شده سربار ارزش افزوده کمتری نسبت به بهای تمام‌شده آموزش دارد. کاهش در هزینه‌های آموزش نیز با توجه به عواملی نظیر حقوق و مزایای هیئت علمی و تعداد دانشجوی در هر رشته به‌سختی امکان‌پذیر است. بنابراین، اهمیت تلاش برای کاهش بهای تمام‌شده سربار بیشتر مشخص می‌شود. در این راستا به مسئولان ستاد و دانشکده پزشکی پیشنهاد می‌شود، با استفاده از روش‌های مدیریت منابع انسانی نظیر کارسنجی و زمان‌سنجی، تعداد بهینه نیروی مورد نیاز برای هر قسمت را مشخص و در چیدمان نیروها بازنگری انجام دهند.

اهمیت این پژوهش این است که مدارک تجربی مهمی در خصوص مقایسه بهای تمام‌شده تحصیل در رشته‌های غیربالینی مقاطع مختلف، در بزرگ‌ترین دانشگاه علوم پزشکی کشور ارائه کرد. این پژوهش گام‌های اجرای روش بهایابی بر مبنای فعالیت در بخش سلامت را نیز نشان داد تا سودمندی این روش مشخص شود و فاصله بین نظریه و اجرای این روش کاهش یابد. این اطلاعات می‌تواند برای مدیران و تصمیم‌گیرندگان بخش سلامت در زمینه استفاده بهینه از بودجه، صرفه‌جویی در هزینه‌ها و ارتقای بهره‌وری به کار رود.

پیشنهادها و محدودیت‌ها

با توجه به اینکه طبق جدول شماره ۴ هزینه تمام‌شده

دانشکده‌های مختلف، در میزان بهای تمام‌شده سرانه تحصیل دانشجوی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این به‌نحوی است که میانگین میزان بهای تمام‌شده سرانه تحصیل در دانشکده‌های علوم و فناوری‌های نوین پزشکی، داروسازی و پزشکی از بقیه دانشکده‌ها بیشتر است؛ نتیجه این فرضیه با نتیجه پژوهش رجیبی (۳۰) مطابق است.

با توجه به نتایج جدول شماره ۴، به‌طور کلی ۵۳٪ از کل بهای تمام‌شده تحصیل دانشجوی را بهای تمام‌شده آموزش دانشجوی و ۴۷٪ آن را بهای تمام‌شده سربار تشکیل می‌دهد. نتایج پژوهش جلیلی و اشرفی (۳۳) بر خلاف نتایج پژوهش حاضر نشان‌دهنده اهمیت مبلغ سربار در برابر کل بهای تمام‌شده تحصیل است. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر به نظر می‌رسد، مسئولان باید عمده توجه خود را به کنترل و کاهش بهای تمام‌شده آموزش معطوف کنند که عمده‌ترین جزء بهای تمام‌شده تحصیل است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که هرچه رشته تخصصی‌تر باشد، بهای تمام‌شده آموزش افزایش می‌یابد؛ چراکه دستمزد استادان بر اساس رتبه آن‌ها تعیین می‌شود. در این رشته‌ها لزوم توجه ویژه مسئولان به برنامه‌ریزی آموزشی دانشجویان بیش از پیش مشخص می‌شود. با توجه به اینکه استادان حق‌التدریس در مقایسه با استادان هیئت علمی حقوق پایین‌تری دریافت می‌کنند پیشنهاد می‌شود، در راستای کاهش بهای تمام‌شده آموزش برای درس‌های کمتر تخصصی و با حساسیت کمتر از استادان حق‌التدریس استفاده شود. این پیشنهاد مشروط بر آن است که کیفیت آموزش حفظ شود.

پژوهش، بهای تمام‌شدهٔ تحصیل در رشته-مقاطع مختلف سایر دانشگاه‌های علوم پزشکی را محاسبه کنند؛ چراکه داشتن اطلاعات در این زمینه در سایر دانشگاه‌ها امکان مقایسه و الگوبرداری را فراهم کرده و به تصمیم‌گیری بهتر منجر می‌شود. به پژوهشگران همچنین پیشنهاد می‌شود به منظور گسترش مبانی نظری و عملی این روش اقدام کنند.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، می‌توان به دسترسی نداشتن به اطلاعات هزینه‌های انجام‌شده در وزارت بهداشت اشاره کرد. با وجود دسترسی به نظام‌های مالی و اداری دانشگاه و گردآوری اطلاعات از فرم‌های حق‌التدریس، اسناد معاونت پژوهشی و نرم‌افزارهای تعهدی، حقوق و دستمزد و آموزشی سما برخی از اطلاعات مالی و سربار کم‌ارزش به صورت ادغام‌شده و تفکیک‌نشده بود که تا حد ممکن با روش تسهیم سربار مناسب شناسایی شد.

تضاد منافع

هیچ گونه تضاد منافی برای نویسندگان این مقاله وجود ندارد.

تحصیل دانشجوی مبلغ چشم‌گیری است، ضرورت بازنگری در گزینش دانشجو، سازوکارهای جذب دانش‌آموختگان و بهره‌وری حداکثر از نیروی انسانی بیش از پیش روشن می‌شود. بنابراین، جذب تعداد دانشجویان باید با توجه به نیاز واقعی کشور باشد. بر اساس نتایج پژوهش حاضر، مسئولان آموزش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس می‌توانند درک بهتری از بهای تمام‌شدهٔ تحصیل هر واحد درسی و دانشجو داشته باشند و با مقایسهٔ بهای تمام‌شدهٔ تحصیل در دانشکده‌های مختلف، تصمیم‌گیری صحیح‌تری به منظور کنترل هزینه‌ها انجام دهند. از آنجا که دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان فارس، بزرگ‌ترین دانشگاه علوم پزشکی در سطح کشور است و رشته-مقاطع متنوعی دارد از نتایج پژوهش حاضر می‌توان به منظور ارائهٔ الگوی محاسبهٔ بهای تمام‌شدهٔ تحصیل، در دانشکده‌های زیرمجموعهٔ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی استفاده کرد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند برای دانشگاهیان و سایر بخش‌های دولتی نیز استفاده شود. پیشنهاد می‌شود پژوهشگران با استفاده از روش بهایی بر مبنای فعالیت ارائه شده در این

References

- 1 Kidwell L, Shih-Jen HK, Blake J, Wraith P, Roubi R, Richardson W. New management techniques: An international comparison. The CPA Journal. 2002;72(2):63-66.
- 2 Alamshah SA. Calculating the cost of laboratory services in Alami Herandi Clinic of Isfahan Social Security Organization using time-driven activity-based costing and comparison with the approved tariffs in 2015, Journal of Health Accounting. 2018;6(1):88-110. Persian.
- 3 Khajavi Sh, Etemadi Jouryabi M, Etemadi Jouryabi MM. Investigating the effect of management accounting

- information on the organizational performance of public hospitals in Gilan province, *Journal of Health Accounting*. 2018;6(2):67-89. Persian.
- 4 Ali Ahmadi S, Rahaie SA. The role of the implementation of a new financial system in the improvement of internal controls in Isfahan University of Medical Sciences, *Journal of Health Accounting*, 2017;5(2):71-90. Persian.
  - 5 Jarrar NS, Smith M, Dolley C. Perceptions of preparers and users to accounting change: A case study in an Australian University. *Managerial Auditing Journal*. 2007;22(1):80-94
  - 6 Fielden J, Lockwood G. Planning and management in universities, Chatto and Windus for Sussex University Press. 1973.
  - 7 Bourn M. A long and winding road: The evolution of devolution in universities, In Berry, R. H. (Ed), *Management Accounting in Universities* (CIMA, London). 1994.
  - 8 Zhang YF, Namazi M, Isa CR. Investigating the empirical effect of ABC stages on the performance of companies. *Iranian Journal of Management Studies (IJMS)*, 2017; 10(1):175-205.
  - 9 Namazi M. Study of an activity-based costing system in management accounting and its behavioral considerations. *Accounting and Auditing Review*. 1998&1999;7(26): 71-106. Persian.
  - 10 Namazi M, Nazemi A. Comparative evaluation of the informational utility of activity-based costing systems and traditional costing systems in electronic banking. *Accounting and Auditing Review*. 2011;19(3):119-138. Persian.
  - 11 Fatma A, Habib A. Contextual factors impact on the use of new management accounting practices: An empirical analysis in Tunisian context. *Journal of Research in International Business and Management*. 2014;4(3):45-55.
  - 12 Krishnan A. An application of activity based costing in higher learning institution: A local case study. *Contemporary Management Research*. 2006;2(2):75-90.
  - 13 Foroughi D, Haghighi Prapri M, Rasaeian A. Feasibility study of implementing an activity-based costing method in the operational budgeting of governmental organizations (Case study: Governmental organizations of Isfahan province). *Journal of Health Accounting*. 2011;1(1):47-62. Persian.
  - 14 Research and Development Committee. Transformation and innovation plan packages in medical sciences education based on higher education programs in the field of health. Tehran: Deputy Minister of Education, Ministry of Health, Treatment and Medical Education. 2015. Persian.
  - 15 Goddard A, Ooi k. Activity-based costing and central overhead cost allocation in universities: A case study. *Public Money and Management*. 1998; (18):31-38.
  - 16 Coskun A, Yilmaz m. (2013). Pricing desicins in educational institutions: An activity based approach. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2013; 106:2112-2118.
  - 17 Morse WJ, Davis JR, Hartgaves AL. *Management accounting: A strategic approach*. 3rd ed, South-Western Colledge. 2003.
  - 18 Hilton RW. *Managerial accounting*. International Editions, McGraw-Hill. 1997.
  - 19 Newton JK. *Financial decision-*

- making and financial control in British Universities. Unpublished M. Phil. Thesis, University of Wales, Cardiff. 1997.
- 20 Smith VB. More for Less: A new priority, universal higher education costs and benefits. American Council on Education, Washington, D.C. 1971.
- 21 Prajapat M. Activity based costing (ABC)-An effective tool for better management. MITRC Journal of Science, Engineering, and Management. 2018;1(1):29-39.
- 22 Cooper R, Kaplan R. Measure costs right: Make the right decisions. Harvard Business Review Sep-Oct 1988, 1988:96-103, Reprint Number 88503
- 23 Tirol-Carmody K, Kardash N, Chang K, Ecker-Lyster M. Adopting an activity-based cost management model at a community college: A case study, community college. Journal of Research and Practice, 2019;(43):1-10.
- 24 Tatikonda L, Tatikonda R. Activity based costing for higher education institutions. Management Accounting. 2001;2(2):19-27.
- 25 Cox SK, Downey GP, Smith GL. Activity-based costing and higher education - Can it work?. Kansas State University Office of Planning and Analysis, Manhattan, Kansas, 2002:1-9.
- 26 Lima CMF. The applicability of the principles of activity based costing system in a higher education institution. Economics and Management Research Project, 2011; 1(1):57-65.
- 27 Elias H, Mehrotra A. Activity based costing of library services in universities-A case study of a private university. Economics World. 2018;6(3):165-176.
- 28 Barati A, Karimi A, Liqvan M. The cost of training nursing students using an activity-based costing system (ABC) at Qom University of Medical Sciences in 2002. Teb va Tazkiye. 2005;14(57):44-49. Persian.
- 29 Ebadifard Azar F, Gorj HA, Hadian M, Mahbub Ahari A. Calculating the cost of students' education at different educational levels in the Management and Medical Information Faculty of Iran University of Medical Sciences using the Activity-Based Costing (ABC) method in the academic year 2006-2007. Journal of Health Administration. 2006;9(24):23-28. Persian.
- 30 Rajabi A. Activity-Based Costing (ABC): A new outlook for calculating the cost of students' education in different disciplines of the medical group (Case study: Medical Science Universities of Shiraz, Fasa and Yazd). Accounting and Auditing Review. 2012;18(64):35-56. Persian.
- 31 Abbasi E. Application of activity-based costing in humanities disciplines at Islamic Azad University. Management Accounting. 2012;5(13):113-138. Persian.
- 32 Haghdoost AA, Amiri Moghadam M, Lullaby M, Banshi MR, Sabah F, Mehr Al-Hassani MH. Calculating the cost of students' education based on activity-based costing at the Health Faculty of Kerman University of Medical Sciences. Journal of Medical Education and Development of Yazd University and Medical Sciences. 2014;11(1):22-13. Persian.
- 33 Jalili A, Ashrafi J. Determining the per capita cost of students using the activity-based costing method (Case study: Tehran Azad University,

- Sciences and Research Branch). Management Accounting. 2015;8(25): 83-99. Persian.
- 34 Ghasempour S, Rahimniya R, Rajabnezhad Z, Dargahi H. Estimating the cost of student's education using activity-based costing in the Paramedical Faculty of Tehran University of Medical Sciences. Payavard. 2016; 10(1):104-118. Persian.
- 35 Rezaei M. Calculating the cost of student services through the activity-based costing method (ABC) in the field of health. Health Research Journal. 2018;3(3): 146-154. Persian.
- 36 Rahimniya R, Ram M, Siavashi E, Ghasempour S, Baruni M, Khakian M, Fakhrzad N. Calculating the cost of student services in Tehran University of Medical Sciences under the jurisdiction of the Student and Cultural Faculty using the activity-based costing method in 2011. Interdisciplinary Journal of Virtual Learning in Medical Sciences (IJVLMS), 2014;5(2):8-15. Persian.
- 37 Kojuri J, Lotfi F, Amini M, Pilevar A, Esmaeelzadeh Z. Calculating the per capita cost of training undergraduate medical students in Shiraz School of Medicine, 2007. Strides in Development of Medical Education, 2010;7(1):9-16. Persian.
- 38 Amizawati MA, Sofiah MA, Ruhanita M, Azlina A. Determination of educational cost in public university-A modified activity based approach, World Journal of Social Sciences, 2012;2(2):34-48.
- 39 Cooper R, Kaplan RS. Profit priorities from activity-based costing. Harvard Business Review. 1991;69(3):130-135.